

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮУ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Билим берүү

Жаңа илим министрлиги

2020-ж. "11" 02

№ 150/1 буйрук

УЧРЕЖДЕНИЕ

Министерство образования и науки

Кыргызской Республики

Приказ № 150/1

от "11" 02 2020 г.

Одобрено: *М. Мамлекеттик*
Исполнитель: *М. Мамлекеттик*
Подпись: *М. Мамлекеттик*
Дата: 14.02.2020 г.
Место: Бишкек

"ОШ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ" МЕКЕМЕСИНИН
УСТАВЫ

УСТАВ

УЧРЕЖДЕНИЯ "ОШСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ"

Ош шаары – 2020-жылы
Город Ош – 2020 год

Мамлекеттик тилге

1. Жалпы жоболор

1.1. "Ош мамлекеттик университети" мекемеси (мындан ары - Университет) - Кыргыз Республикасынын кесиптик жогорку билим берүү жана илим мамлекеттик уюму. Университет 1951-жылдын 24-майында СССР Министрлер Советинин токтому менен 1951-жылды аралыган, Ош мамлекеттик педагогикалык институту базасында 1992-жылды 17-июнда №224 Кыргыз Республикасынын Президентинин Буйругу менен уюшулган.

1.2. Университет мекеменин уюштуруу-уккуктук формасындагы юридикалык жак болуп саналат, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик герби түшүрүлгөн, мамлекеттик жана расмий тилдерде өзүнүн аталышы жазылган моору, бурч, итамы, символдук, банктарда атылган-өрсөт, валюталык жана башка эсептери бар.

1.3. Университеттин уюштуруучусу болуп Кыргыз Республикасынын Билим берүү жагандыгы ыйгарым уккуктуу мамлекеттик орган саналат.

1.4. Университеттин фирмалык атылышы:

толук фирмалык атылышы:

- мамлекеттик тилде: "Ош мамлекеттик университети" мекемеси;

- расмий тилде: учреждение "Ошский государственный университет".

Кыскартылган фирмалык атылышы:

- мамлекеттик тилде: "ОшМУ";

- расмий тилде: "ОшГУ".

1.5. Университеттин жайгашкан жери (юридикалык дарегин): 723500, Кыргыз Республикасы, Ош шаары, Ленина көчөсү, № 331.

1.6. Университет өзүнүн ишине Кыргыз Республикасынын Конституциясын, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, Кыргыз Республикасынын Президентинин

На официальной языке

1. Общие положения

1.1. Учреждение "Ошский государственный университет" (далее - Университет) - государственная организация высшего профессионального образования и науки Кыргызской Республики. Университет организован Указом Президента Кыргызской Республики за №224 от 17 июня 1992 года на базе Ошского государственного педагогического института, открытого в 1951 году постановлением Совета Министров СССР от 24 мая 1951 года.

1.2. Университет является юридическим лицом, в организационно-правовой форме - учреждение, имеет печать с изображением Государственного герба Кыргызской Республики, со своим наименованием на государственном и официальном языках, угловой итамы, символуку, расчётные, валютные и другие счета в банках.

1.3. Учредителем университета является уполномоченный государственный орган в области образования Кыргызской Республики.

1.4. Фирменное наименование университета:

полное фирменное наименование:

- на государственном языке: "Ош мамлекеттик университети" мекемеси;

- на официальном языке: учреждение "Ошский государственный университет".

Сокращенное фирменное наименование:

- на государственном языке: "ОшМУ";

- на официальном языке: "ОшГУ".

1.5. Местонахождение (юридический адрес) университета: 723500, Кыргызская Республика, город Ош, улица Ленина, № 331.

1.6. Университет в своей деятельности руководствуется Конституцией Кыргызской Республики, законами Кыргызской Республики,

жарлыктарын жана бүтүрүктөрүн, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн токтомдору, буйруктарын жана ушул университеттин Уставын жетекчиликке алат.

1.7. Университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана ушул Уставда аныкталган чектерде билим берүү программаларын жүзөгө ашырууда, кадрларды тандоодо жана жайгаштырууда, илимий жана башка иште өз алдынча иш алып барат. Университеттин финансылык жана чарбалык иши толук чарбалык эсептешүүдө жана өзүн-өзү каржылоодо, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен тыюу салынбаган башка булактардын эсебинен жүзөгө ашырылат.

2. Университеттин предмети, максаттары жана милдеттери

2.1. Университеттин негизги предмети төмөнкүлөр болуп саналат:

- кадрларды жетилтүү кесиптик билим берүүнү; ЖОЖдун кийинки кесиптик билим берүүнү; орто кесиптик билим берүүнү; багытталган кесиптик билим берүүнү; кошумча кесиптик билим берүүнүн программалары боюнча даярдоо;

- Жалпы билим берүү программаларын ишке ашырат: мектепке чейинки билим берүү; багытталган жалпы билим берүү; негизги жалпы билим берүү; орто жалпы билим берүү; кошумча билим берүү.

- инсандын интеллектуалдык, мааниси жана ден-ахлактык өстүүтө муктаждыктарын канааттандыруу;

- эл аралык илимий-изилдөө жана билим берүү мейкиндигине илимий жана билим берүүнү интеграциялоодо көмөктөшүү;

- Кыргыз Республикасында илимий жана билим берүүнү өнүктүрүүнү илимий-методикалык жана кадрдык жагдан камсыздоо, чет өлкөлүк илимий билим берүү жана изилдөө борборлорунда карата университеттин атак-даштыкка жөндөмүн камсыздоо;

- Университеттин билим берүү жаатында илимий, социалдык багытталган ЖОЖ катары позициясын бекемдөө;

указани и распоряжениями Президента Кыргызской Республики, постановлениями и распоряжениями Правительства Кыргызской Республики, настоящим Уставом университета.

1.7. Университет самостоятельно в осуществлении образовательного процесса, подборе и расстановке кадров, научной и иной деятельности в пределах, определенных законодательством Кыргызской Республики и настоящим Уставом. Финансовая и хозяйственная деятельность Университета осуществляется на полном хозяйственном расчете и самфинансировании, а также за счет иных источников, не запрещенных законодательством Кыргызской Республики.

2. Предмет, цели и основные задачи Университета

2.1. Предметом деятельности Университета являются:

- подготовка кадров по профессиональным образовательным программам высшего профессионального образования; последующего профессионального образования; среднего профессионального образования; начального профессионального образования; доплатительного профессионального образования;

- реализация общеобразовательных программ: дошкольное образование; начальное общее образование; основное общее образование; среднее общее образование; дополнительное образование;

- удовлетворение потребностей личности в интеллектуальном, культурном и нравственном развитии;

- содействие интеграции науки и образования в междисциплинарное научно-исследовательское и образовательное пространство;

- научно-методическое и кадровое обеспечение развития науки и образования в Кыргызской Республике, обеспечение конкурентоспособности Университета по отношению к ведущим зарубежным образовательным и исследовательским центрам;

- укрепление позиции Университета как ведущего, социально ориентированного вуза в области образования;

- Университетти ар кыл багыттагы илим тармагындагы фундаменталдык илимий жана эксперименталдоочулук ишканалары борбору катары өнүктүрүү.

2.2. Университеттин максаттары төмөнкүлөр болуп саналат:

- коомдун жана мамлекеттин квалификациялуу адистерге муктаждыгын канааттандыруу;

- Кыргыз Республикасынын өнүктүрүү саясатын жүргүзүүтө эксперимент-аналитикалык жактан көмөк көрсөтүү, ошондой эле мыйзам чыгаруу процессинин натыйжалуулугуна тааалоо жүргүзүү жана аларды өнүктүрүү багыттарын болжолдоо;

- демократиялык мамлекеттин идеологиялык жана адис-ахлактык негиздерин өркүндөтүүтө багытталган билимдерди жайылтуу, берүү жана пропагандалоо;

- илимий ишканалардуу, эксперимент, аналитикалык иштерди жүргүзүү, ошондой эле коомдо, анын ичинде кесиптик коомдоштуктарда заманбап илимий билимдерди жайылтуу;

- адистердин жана калктын калып топторунун арасында билимдерди жайылтуу, алардын билимин жана маданий деңгээлин жогорулатуу; мамлекеттик-жеке өнөктөштүктү ишке ашыруу.

2.3. Университеттин негизги милдеттери төмөнкүлөр болуп саналат: мектепке чейинки билим берүү, башталгыч жалпы билим берүү, негизги жалпы билим берүү, орто жалпы билим берүү, ошол эле учурда кадрларды даярдоо багыттарынын жана адистиктеринин тизмеси боюнча же эмгек рыногунун түзүлгөн талабына ылайык жогорку кесиптик билим берүү, ЖОЖтон кийинки, башталгыч, орто жана коомчуя кесиптик билим берүү программаларын ишке ашыруучу бирдиктүү билим берүү комплексин түзүү;

- бакалаврларды, адистерди жана магистрлерди даярдоо жана кайра даярдоо, жогорку билимдүү кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу;

- развитие Университета как центра фундаментальных научных и экспериментально-аналитических исследований в области наук различных направлений.

2.2. Целими Университета являются:

- удовлетворение потребностей общества и государства в квалифицированных специалистах;

- экспериментально-аналитическое содействие в осуществлении политики развития Кыргызской Республики, а также анализ эффективности законодотворческого процесса и прогнозирование направлений их развития;

- распространение, передача и пропаганда знаний, направленных на совершенствование идеологических и нравственных основ демократического государства;

- проведение научных исследований, экспертных, аналитических работ, а также распространение современных научных знаний в обществе, в том числе в профессиональных сообществах;

- распространение знаний среди специалистов в широком кругу населения, повышение их образовательного и культурного уровня; реализация государственно-частного партнерства.

2.3. Основными задачами Университета являются:

- создание единого образовательного комплекса, реализующего программы дошкольного образования, начального общего образования, основного общего образования, среднего общего образования, а также высшего профессионального образования, послевузовского, начального, среднего и дополнительного профессионального образования по перечню направлений и специальностей подготовки кадров или в соответствии сложившегося спроса рынка труда;

- осуществление подготовки и переподготовки бакалавров, специалистов и магистров, повышение квалификации работников с высшим образованием;

- илениш алуу, аспирантура, докторантура жана базалык докторантура (PhD/профиль боюнча) аркылуу илимий кадрларды даярдоо;
- илимий-педагогикалык кадрларды максаттуу даярдоо;
- Университетте бирдиктүү билим берүү комплекси катары үзгүлтүксүз жана узантуучу билим берүү системасын ишке ашыруу;
- мектепке чейинки билим берүү - башталгыч кышкы билим берүү - негизги жылы билим берүү - орто кышкы билим берүү - башталгыч кесиптик билим берүү - орто кесиптик билим берүү - жогорку кесиптик билим берүү - ЖОЖдон кийинки билим берүү;
- жогорку билим берүүнү системалуу модернизациялоону камсыздоо;
- инновациялык практикаларды жайылтууга көмөктөшүү;
- билим берүү жана илим чөйрөсүндө жомокдук маанилүү иш-чараларды уюштуруу, өткөрүү;
- Университеттин чет өлкөлүк алдынкы билим берүү жана изилдөө борборлорунда кырата атамдыштык жондомуң камсыздоо;
- Кыргыз Республикасынын Президентинин, Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн иштерин үкүктүк камсыздоо жаттылыктагы изилдөөлөрдү жүргүзүү;
- фундаменталдык жана колдонмо изилдөөлөрдү жүргүзүү, мызам чыгаруу процессин жакшыртуу жана анын натыйжалуулугун жогорулатуу;
- Университеттин баяксыздык укук, экономика, финансы, медицина, мадьяматтык-санариптик технологиялар, архитектура, курулуш, маданият, аяртуу, социология, айлана чөйрөнү жана техника жаатындагы алдынкы эксперттик-консультациялык, аналитикалык жана илимий-ондугуш борборду түзүү;
- улуттук мызамдардын абалына изилдөө жана аны өнүктүрүү концепциясын иштеп чыгуу;

- осуществление подготовки научных кадров через аспирантуру, соискательство, докторантуру и базовую докторантуру (PhD/по профилю);
- осуществление целевой подготовки научно-педагогических кадров; реализация непрерывной и преемственной системы образования в Университете как единого образовательного комплекса; допкольное образование - начальное общее образование, основное общее образование - среднее общее образование - начальное профессиональное образование - среднее профессиональное образование - высшее профессиональное образование - послевузовское образование;
- обеспечение системной модернизации высшего образования;
- содействие распространению инновационных практик;
- организация, проведение общественно значимых мероприятий в сфере образования и науки;
- обеспечение конкурентоспособности Университета по отношению ведущим зарубежным образовательным и исследовательским центрам;
- проведение исследований в области правового обеспечения деятельности Президента Кыргызской Республики, Жогорку Кеңеша Кыргызской Республики и Правительства Кыргызской Республики;
- проведение фундаментальных и прикладных исследований, совершенствование законодательного процесса и повышение его эффективности;
- формирование на базе Университета передового экспертно-консультативного, аналитического и научно-производственного центра в области права, экономики, управления, финансов, медицины, фармацевтики, информационно-цифровых технологий, архитектуры, строительства, культуры, образования, социологии, охраны окружающей среды и техники;
- исследование состояния национального законодательства и разработка концепции его развития;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын жана башка ченемдик жүктүк актыларынын долбоорлорун иштеп чыгуу жана аларга илимий экспертиза жүргүзүү;

- илимий-базма иши;

2.4. Университет өзүнүн негизги милдеттерин аткаруу үчүн:

- окуу-методикалык, илимий-изилдөө жана башка иштерди уюштурат жана өркүндөтөт;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык профессордук-окутуучулук курамынан окуу жүктөмүнүн ченемдерин жана көлөмүн, ошондой эле аткарылган илимий изилдөөлөрдүн жана окуу-методикалык иштердин көлөмүн эске алуу менен бул жүктөмдүн чектерин бекитет;

- негизги билим берүү программаларын иштеп чыгат;

- тиештүү мамлекеттик органга профессорлор менен доценттердин окумуштуу наамдарын бекитүү жөнүндө сунуштарды киргизет;

- университеттин ишинин башкаруу түзүмүн, штаттык ырааттамасын түзөт;

- университеттин ички эмгек тартип эрежелерин жана башка доклюдтук ченемдик актыларды иштеп чыгат жана кабыл алат;

- окуучулардын контингентин түзөт, анын ичинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык акы төлөнүүчү кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүүдө;

- ушул Уставга жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык билим берүүнүн сапатын контролдойт;

- монографияларды, илимий эмгектердин жыйнактарын, окуу китептерин, окуу-методикалык куралдарды жана башка материалдарды басыл чыгарат;

- эл аралык илимий кеңешмелерди, симпозиумдарды, сессияларды, конференцияларды уюштурат, өткөрөт жана иштерине катышат;

- чет өлкөлүк адистерди жана студенттерди ишке, стажировкага жана окууга кабыл алат;

- разработка и научная экспертиза проектов законов и других нормативных правовых актов Кыргызской Республики;

- научно-исследовательская деятельность;

2.4. Для выполнения своих основных задач Университет:

- организует и осуществляет учебно-методическую, научно-исследовательскую и иную деятельность;

- утверждает нормы и объемы учебной нагрузки профессорско-преподавательского состава, а также пределы этой нагрузки с учетом объема выполняемых научных исследований и учебно-методических работ, в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

- разрабатывает основные образовательные программы;

- вносит в соответствующий государственный орган предложения об утверждении учебных званий профессоров и доцентов;

- формирует структуру управления деятельностью Университета, штатное расписание;

- разрабатывает и принимает правила внутреннего трудового распорядка Университета и иные локальные нормативные акты;

- формирует контингент обучающихся, в том числе при осуществлении дополнительных платных образовательных услуг в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

- контролирует качество образования в соответствии с настоящим Уставом и законодательством Кыргызской Республики;

- издает монографии, сборники научных трудов, учебники, учебно-методические пособия и другие материалы;

- организует, проводит и участвует в работе международных научных совещаний, симпозиумов, съездов, конференций;

- принимает на работу, стажировку и обучение иностранных специалистов и студентов;

- направляет за границу на учебу и стажировку обучающихся и сотрудников Университета;

- Университетте окуун жаткандарды жана кызматкерлерди чет өлкөгө окууга жана стажировкага жиберет;
- өзүнүн кызматкерлерин университеттин каражаттарынан жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен тыюу салынбаган башка булактардын четинде чет өлкөлүк жана эл аралык окуу, илимий жана башка уюмдарга командировкага жиберет;
- маалымат тармактарын, маалыматтар базаларын, программаларын түзөт, өнүктүрөт жана колдонот;
- окуп жаткандар жана кызматкерлер үчүн алардын акылдык жана чыгармачыл потенциалын ишке ашыруу, спорт менен машыгуу, эс алуу үчүн, анын ичинде университетке бекитилиш берилген мүлктүү базасында тузулгон спорттук-эс алууга чыңдоочу студенттик лагерлерде шарттарды түзөт;
- жогорку приоритеттик маданийтты колдойт;
- санат менелжкентинин системасын үзгүлтүксүз жакшырат;
- мамлекеттик-жеке өнөктөштүктө инновациялык долбоорлорду ишке ашырат;
- университеттин ишинин негизги түрлөрүнүн материалдык-техникалык базасын чарбалык жана башка иштин, контракттык окутуунун, өздүк финансы каражаттарынын эсебинен, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында кытай банктык кредитти кайтарып берүүгө толук юридикалык жоопкерчиликти алуу менен банктык кредитти пайдаланууну колкоңдо, өзүнүн уставдык ишин жүзөгө ашыруу үчүн тартылган финансы жана материалдык каражаттардын кошумча булактарынын эсебинен камсыздайт жана жабдыт;
- колдонуудагы ченемдик укуктук жана локалдык актылар менен аныкталган кызматтык мавналарга үстөктөрдү жана кошумча акыларды, кызматкерлерге сый акы берүү тартыбин жана өлчөмдөрүн белгилейт;

- командирует своих сотрудников в зарубежные и международные учебные, научные и другие организации в пределах средств Университета и иных источников, не запрещенных законодательством Кыргызской Республики;
- создает, развивает и применяет информационные сети, базы данных, программы;
- создает для обучающихся и работников условия для реализации их умственного и творческого потенциала, занятия спортом, отдыха, в том числе в спортивно-оздоровительных студенческих лагерях, созданных на базе закрепленного за Университетом имущества;
- поддерживает высокую корпоративную культуру;
- непрерывно совершенствует систему менеджмента качества;
- реализует инновационные проекты в государственно-частном партнерстве;
- обеспечивает и оснащает материально-техническую базу основных видов деятельности Университета за счет хозяйственной и иной деятельности, контрактного обучения, собственных финансовых средств, а также привлеченных для осуществления своей уставной деятельности дополнительных источников финансовых и материальных средств, включая использование банковского кредита при полной юридической ответственности за возврат банковского кредита согласно законодательству Кыргызской Республики;
- устанавливает надбавки и доплаты к должностным окладам, порянок и размеры премирования работников, определенных действующими нормативными правовыми и локальными актами;
- образует фонды научно-технического и социального развития, материального поощрения и другие; деятельность которых не противоречит законодательству Кыргызской Республики;
- устанавливает стоимость оплаты за обучение, а также цены на научно и научно-продукцию при осуществлении дополнительной платной деятельности в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

- иштери Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген илимий-техникалык жана социалдык өнүктүрүү, материалдык оболондоо жана башка фонддорду түзөт;
- окутуу үчүн акы төлөөнү наркын, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кошумча төлөнүүчү иштерди жүргүзүүдө илимий жана башка продукция үчүн баштарды белгилейт;
- чет өлкөлүк жана эл аралык уюмдар менен Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген келишимдерди белгилеген тартипте түзөт, алардын иштерине катышат;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык университеттин госпиталдык базасында ден соолукту сактоочу технологияларды киргизүү жана иштеп чыгуу, медициналык кызматтарды көрсөтүү;
- табыгый, техникалык, гуманитардык, практикалык жана коомдук илимдер жаатындагы илимий-изилдөө иштерин жүргүзүү (мониторингди кошкондо);
- техниканын, технологиялардын, материалдардын, заттардын, приборлордун жана жабдуулардын жана үлгүлөрүн түзүү жана киргизүү боюнча тажрыйбалоо-конструктордук жана долбоорлоо-технологиялык иштерди жүргүзүү;
- илимий, илимий-техникалык, экономикалык, социалдык жана эко-логиялык экспертизаларды жүргүзүү (идентификацияны кошкондо);
- материалдык жана материалдык эмес объектилерге жана процесстерге илимий талдоо жүргүзүү;
- материалдык жана материалдык эмес объектилерге жана процесстерге илимий баалоо жүргүзүү;
- жабдуулардын, конструкциялардын, буюмдардын, заттардын жана материалдардын үлгүлөрүнө сыноо жүргүзүү;
- профилдик адистин көчмө экспертизатык жана практикалык кыз-мат көрсөтүүдөрү;

- закочает в установленном порядке, не противоречащем законода-тельству Кыргызской Республики, договоры с зарубежными и меж-дународными организациями, участвует в их деятельности;
- оказание медицинских услуг, разработка и внедрение здоровые сфе-ретических технологий на госпитальной базе Университета в соответ-ствии законодательства Кыргызской Республики;
- проведение научно-исследовательских работ (включая мониторинг) в области естественных, технических, гуманитарных, прикладных и общественных наук;
- проведение опытно-конструкторских и проектно-технологических работ по созданию и внедрению новых образцов техники, техноло-гий, материалов, веществ, приборов и оборудования;
- проведение научных, научно-технических, экономических, соци-альных и экологических экспертиз (включая идентификацию);
- проведение научного анализа объектов и процессов материальной и нематериальной природы;
- проведение научной оценки объектов и процессов материальной и нематериальной природы;
- проведение испытаний образцов оборудования, конструкций, изде-лий, веществ и материалов;
- проведение научных исследований услуг профильного специалисти на выезде;
- разработка и издание библиотечной документации и печатной про-дукции в том числе методических и библиографических пособий, проспектов;
- осуществляет новую деятельность приносимой доход, не запрещен-ную законодательством Кыргызской Республики. Университет мо-жет осуществлять приносящую доход деятельность лишь постольку, поскольку это служит достижению целей, ради которых оно создано, поскольку это служит достижению целей, ради которых оно создано, Такой деятельностью признаются приносящее прибыль производ-

жеткенди документацияны жана басма продукциясын, анын ичинде метро/инкалык, библиографиялык окуу куралдарды, преспектерди иштеп чыгуу жана басып чыгаруу;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен тыюу салынбаган чаршени түзгөн башка ишмердүүлүктөрдү жүзөгө ашырат. Университет кирешени түзгөн башка ишмердүүлүктөрдү ашырат, себеби бул ишмердүүлүк максаттарга жетүү үчүн түзүлгөндүгүнө байланыштуу кызмат катары каралат. Мындый ишмердүүлүкө пайда алып келген товарларды жана кызматтарды өндүрүү болуп эсептелбейт. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кээ бир ишмердүүлүктүн түрлөрүнө университет уруксат (лицензия) алууга тийиш.

3. Университеттин түзүмү

3.1. Университеттин курамында институттар, факультеттер, окуу-илимий борборлор, филиалдар, кафедралар, лабораториялар, өндүрүштүк, административдик-чарбалык, медициналык жана рекреациондук-ден соолукту чыңдоочу инфраструктуралар жана башка түзүмдүк бөлүмдөр бар.

3.2. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык университет юридикалык жактын статусуна ээ филиалдарды, өкүлчүлүктөрдү, региондук илимий-билим берүү мекемелерин жана башка уюмдарды түзө алат.

3.3. Университеттин өзүнүн түзүмдүк бөлүмдөрү, ошондой эле түзүмдүк бөлүмдөрдүн бири-бири менен өз ара аракеттенүү формасы жана мазмуну университеттин Устаны жана тийиштүү түзүмдүк бөлүмдөр жонундо жоболор менен аныкталат.

3.4. Университеттин түзүмдүк бөлүмдөрү ченемлик укуктук, ошондой эле ректор бекеткен локалдык ченемдик актылардын негизинде иштейт.

4. Университеттин билим берүү кызматтарынын тизмеси жана аларды көрсөтүү тартиби

ство товаров и услуг. Для некоторых видов деятельности Университет должен получить разрешения (лицензии) в соответствии законодательства Кыргызской Республики.

3. Структура университета

3.1. Университет имеет в своем составе институты, факультеты, учебно-научные центры, филиалы, кафедры, лаборатории, производственные, административно-хозяйственные, медицинские и рекреационно-оздоровительные инфраструктуры и иные структурные подразделения.

3.2. Университет может создавать филиалы, представительства, региональные научно-образовательные учреждения и иные организации, имеющие статус юридического лица в соответствии действующего законодательства Кыргызской Республики.

3.3. Форма и содержание взаимодействия Университета с его структурными подразделениями, а также структурных подразделений между собой определяются Уставом Университета и положениями о соответствующих структурных подразделениях.

3.4. Структурные подразделения Университета действуют на основании нормативных правовых, а также локальных нормативных актов, утвержденных ректором.

4. Перечень образовательных услуг Университета и порядок их предоставления

4.1. Университет болгон тийиштүү лицензияларына ылайык жогорку жаңа ЖОЖдун кийинки кесиптик билим берүүнүн, ошондой эле мектепке чейинки, башталгыч жалпы, негизги жалпы, орто жалпы, башталгыч, орто кесиптик жаңа кошумча кесиптик билим берүүнүн билим берүү программаларын ишке ашырат. Университет белгилеген тартып жеңилдиктерди жаңа дипломду даярдоо багыттарын ачууда укруктуу.

4.2. Университетте дипломду даярдоо даярдаган боюнча программалар, интеграцияланган билим берүүчү окуу программалары (сабактар аралык, ЖОЖдор аралык, эл аралык) жаңы кошумча билим берүү программалары ишке ашырылышы мүмкүн.

4.3. Университетте негизги билим берүү программалары төмөнкү формаларда ишке ашырылат: күндүзгү, күндүзгү-сырттан окуу (кечки жана нөөмөттүк), сырттан, ошондой эле белгиленген тартып жеңилдиктер аркылуу окутуу. Билим берүү программалары окутуунун бардык формалары үчүн бирдиктүү болуп саналат жаңа окутуучунун студенттер (окуучулар) менен аудиториялык сабактарынын көлөмү менен айырмаланат.

4.4. Университет билим берүү программаларын жарым-жартылай же толук көлөмдө ишке ашыруу үчүн мызамдарда белгиленген тартып жеңилдиктен билим берүү технологияларын пайдалана алат.

4.5. Университетте негизги билим берүү программалары мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык тийиштүү билим берүү деңгээли же эмгек рыногунун талабы боюнча ишке ашырылат. 4.6. Университетте жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программалары бокунча билим берүү процессин уюштуруу Кыргыз Республикасынын билим берүү жактындагы ченемдик укруктук актылары менен жөнгө салынат.

4.7. Негизги билим берүү программасы өзүнө окутуу жактындагы даярдоонун сапатын камсыздоочу окуу планын, окуу курстарынын, сабактардын (модульдардын) жүмүшчү программаларын жаңы банкка

4.1. Университет реалдуу образовательные программы высшего и послевузовского профессионального образования, а также дошкольного, начального общего, основного общего, среднего общего, начального, среднего профессионального и дополнительного профессионального образования в соответствии с требованиями лицензиями. Университет имеет право в установленном порядке открывать новые специальности и направления подготовки специалистов.

4.2. В Университете могут быть реализованы программы по уровню подготовки специалистов, интегрированные образовательные учебные программы (междисциплинарные, межкузовские, международные) и программы дополнительного образования.

4.3. Основные образовательные программы в Университете реализуются в следующих формах: очной, очно-заочной (вечерней и сменной), заочной, также в установленном порядке через экстернат. Образовательные программы являются едиными для всех форм обучения и отличаются объемом аудиторных занятий преподавателя со студентами (обучающимися).

4.4. Университет может использовать дистанционные образовательные технологии для реализации образовательных программ частично или в полном объеме в установленном законодательством порядке.

4.5. Основные образовательные программы в Университете реализуются по соответствующим уровням образования в соответствии с государственными образовательными стандартами или требованиями рынка труда.

4.6. Организация образовательного процесса в Университете по основным образовательным программам высшего профессионального образования регламентируется нормативными правовыми актами Кыргызской Республики в области образования.

4.7. Основные образовательная программа включает в себя учебный план, рабочие программы учебных курсов, дисциплин (модулей) и другие материалы, обеспечивающие качество подготовки обучающихся, а также программы учебной и производственной практики,

материалдарды, ошондой эле тийиштүү билим берүү технологиясын ишке ашырууну камсыздоочу окуу жана өндүрүштүк практиканын программаларын, китепдердик окуу графигин жана методикалык материалдарды камтыйт, ал башталгыч, орто жана жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде эмгек рыногунун талаптарын эске алуу менен университет тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

4.8. Университет илимди, техниканы, маданиятты, экономиканы, технологияларды жана социалдык чөйрөнү өнүктүрүүнү эске алуу менен негизги билим берүү программаларын (түшөлүү билим берүү технологиясын ишке ашырууну камсыздоочу окуу планында белгиленген сабактардын (модулдардын) курамы жана (же) окуу курстарынын жүмүшчү программаларынын, предметтердин, сабактардын (модулдардын) жүмүшчү программаларынын, окуу жана өндүрүштүк практикалардын программаларынын, методикалык материалдардын мадмуналдры боюнча) белгиленген тартипте жандылат турат.

4.9. Билим алуучу бардык формалары үчүн бирдиктүү мамлекеттик билим берүү стандарты колдонулат.

4.10. Күндүзгү окуу формасы боюнча жогорку жана ЖОЖдон кийинки кесиптик билим берүүнүн, башталгыч жана орто кесиптик билим берүүнүн билим берүү программасын өздөштүрүү мөөнөттөрү мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык белгиленет.

4.11. Күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча окутуу мөөнөтү, ошондой эле жогорку кесиптик билим берүүнүн, орто кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программаларын ишке ашырууда окутуунун ар кандай формаларын айкалыштыруу учурунда күндүзгү окуу форма боюнча окутуу мөөнөтүнө салыштырмалуу 1 жылга чейин узарып кетиши мүмкүн.

4.12. Тийиштүү багыттагы орто кесиптик билими жана жогорку кесиптик билими бар адамдар Кыргыз Республикасынын ченемдик

кандидаттык үчүн график и методикалык материалды, өбөөтүнө вачоине реализацию соотвествующей образовательной технологии, которая разрабатывается и утверждается Университетом с учетом требований рынка труда на основе государственного образовательного стандарта начального, среднего и высшего профессионального образования.

4.8. Университет в установленном порядке обновляет основные образовательные программы (в части состава дисциплин (модулей), установленные в учебном плане, и (или) содержание рабочих программ учебных курсов, предметов, дисциплин (модулей), программ учебной и производственной практики, методических материалов, обеспечивающих реализацию соответствующей образовательной технологии), с учетом развития науки, техники, культуры, экономики, технологии и социальной сферы.

4.9. Для всех форм получения образования действует единый государственный образовательный стандарт.

4.10. Сроки освоения образовательной программы высшего и послевузовского профессионального образования, начального и среднего профессионального образования по очной форме обучения устанавливаются в соответствии с государственными образовательными стандартами.

4.11. Сроки обучения по очно-заочной (вечерней) и заочной формам, а также в случае сочетания различных форм обучения при реализации основных образовательных программ высшего профессионального образования, среднего профессионального образования могут увеличиваться до 1 года по сравнению со сроками обучения по очной форме.

4.12. Лица, имеющие среднее профессиональное образование соответствующего профиля и высшее профессиональное образование, могут получить высшее профессиональное образование по ускоренным программам в соответствии с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики.

укрепке актыларына ылайык тездетилген программалар боюнча жогорку кесиптик билим ала алышат.

5. Университетке кабыл алуу тартиби

5.1. Университетке кабыл алуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Уставага ылайык жүргүзүлөт. Университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана билим берүү жактындагы ыйгарым мамлекеттик орган менен макулдашуу боюнча Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленүүчү кабыл алуу тартибине каршы келбеген ар жылдык кабыл алуу эрежелерин иштеп чыгат жана бекитет.

5.2. Акы төлөнүүчү негизде мектепке чейинки, башталгыч жашы, негизги жашы, орто жашы, башталгыч кесиптик, орто жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча окууга студенттерди (окуучуларды) кабыл алуу шарты окуу процессин жүргүзүүгү чектелген ченемдерине ылайык университет тарабынан белгиленет жана билим берүү жактындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган менен макулдашат.

5.3. Университет мектепке чейинки жана жашы билим берүү мекемелеринен тышкары билим берүү ишин жүргүзүүгө тийиштуу лицензиясы болгон учурда гана билим берүү программалары боюнча окууга кабыл алууну жарыялайт.

5.4. Университетке кабыл алууда окууга тапшырып жаткандарды жана (же) алардын ата-энесин (мыйзамдуу өкүлдөрүн) ушул Устав, билим берүү ишин жүргүзүүгө лицензиясы, университеттин аккредитациялоо жөнүндөгү куболгучу жана билим берүү процессин регламенттерин башка документтер менен тапшыртууга милдеттүү.

5.5. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында башкача каралбаса, окууга тапшыруучулардын аралдары боюнча университетке кабыл алуу конкурстук негизде жүргүзүлөт. Конкурстун шарттары жарандардын билим берүү жактындагы укуктарын сактоого кесиптик бериши жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында

5. Порядок приема в Университет

5.1. Прием в Университет осуществляется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и настоящим Уставом. Университет разрабатывает и утверждает ежегодные правила приема, не противоречащие законодательству Кыргызской Республики и порядку приема, устанавливаемому Правительством Кыргызской Республики по согласованию с уполномоченным государственным органом в области образования.

5.2. План приема студентов (обучающихся) на обучение по программам дошкольного, начального общего, основного общего, среднего общего, начального профессионального образования на платной основе устанавливается Университетом в соответствии с предельными нормативами осуществления учебного процесса, по согласованию с уполномоченным государственным органом в области образования.

5.3. Университет объявляет прием для обучения по образовательным программам только при наличии соответствующей лицензии на осуществление образовательной деятельности, за исключением дошкольных и общеобразовательных учреждений.

5.4. При приеме Университет обязан оповестить поступающих и (или) их родителей (законных представителей) с настоящим Уставом, лицензией на осуществление образовательной деятельности, со свидетельством об аккредитации Университета и другими документами, регламентирующими организацию образовательного процесса.

5.5. Прием в Университет по заявлениям поступающих производится на конкурсной основе, если иное не предусмотрено законодательством Кыргызской Республики. Условия конкурса должны гарантировать соблюдение прав граждан в области образования и обеспечения наиболее способных граждан, подготовленных к освоению образовательных программ соответствующего уровня,

башкача каралбаса, тийиштүү деңгээлдеги билим берүү программаларын өздөштүрүүгө даярдалган, кыял жөндөмдүү жарандарды кабыл алууну камсызданы керек.

5.6. Жогорку кесиптик билим берүү программалар боюнча университетке орто жашы билими жөнүндө аттестатты, кесиптик орто билими тууралуу дипломду же кесиптик жогорку билими жөнүндө дипломду бар Кыргыз Республикасынын жарандары кабыл алынат.

5.7. Чет өлкөлүк жарандар жана жарандыгы жок адамдар университетке Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, ошондой эле Кыргыз Республикасы катышкан эл аралык келишимдерде белгиленген тартипте кабыл алынат.

5.8. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген жеңилдиктерди пайдаланган жарандар конкурстан тышкары кабыл алынат.

5.9. Университетке тапшырыл жаткан адамдардын документтерин кабыл алууну уюштуруу, университеттин студенттеринин курамына кабыл алуу жол-жобосун жүргүзүү үчүн кабыл алуу комиссиясы түзүлөт. Документтерди кабыл алуу жана университетке кабыл алуу жол-жобосун кабыл алуу эрежелери менен регламенттелет.

5.10. Студенттердин катарына кабыл алууга тандоо жана сунуштоо университеттин кабыл алуу комиссиясы тарабынан билим берүү жатындагы ыңтырым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан белгиленген мөөнөттө жүргүзүлөт. Кабыл алуунун жыйынтыктарынын негизинде абитуриенттерди студенттердин катарына кабыл алуу жөнүндө буйрук чыгарылат.

5.11. Университет билим берүү жатындагы ыңтырым укуктуу мамлекеттик органга студенттерди кабыл алуунун жүрүшү жөнүндө маалыматты жана тийиштүү формалар боюнча белгиленген мөөнөттөрдө кабыл алуу жөнүндө жыйынтыктоочу отчетту берет.

6. Университеттен чыгаруу тартиби

если иное не предусмотрено законодательством Кыргызской Республики.

5.6. В университет по программам высшего профессионального образования принимаются граждане Кыргызской Республики, имеющие аттестат о среднем общем образовании, диплом о среднем профессиональном образовании или диплом о высшем профессиональном образовании.

5.7. Иностранцы граждане и лица без гражданства принимаются в университет в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики, а также международными договорами, участницей которых является Кыргызская Республика.

5.8. Вне конкурса принимаются граждане, пользующиеся льготами, установленными законодательством Кыргызской Республики.

5.9. Для организации приема документов от лиц, поступающих в университет, проводится процедура зачисления в состав студентов Университета организуется приемная комиссия. Процедура приема документов и зачисления в Университет регламентируются правилами приема.

5.10. Отбор и рекомендацию к зачислению в число студентов проводится приемной комиссией Университета в сроки, установленные уполномоченным государственным органом в области образования. На основании результатов приема издаются приказы о зачислении абитуриентов в число студентов.

5.11. Университет представляет в уполномоченный государственный орган в области образования информацию о ходе приема студентов и итоговую отчетность о приеме по формам и в установленные сроки.

6. Порядок отчисления из Университета

Тышкылуу шарттар болсо, окутуу ошондой эле ар кандай башка тилде да жүргүзүлсө болот.

7.4. Университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана Ушул Уставда аныкталган тартипте акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарын, анын ичинде акы төлөнүүчү колумча билим берүү кызматтарын корсотот.

7.5. Университеттин өтүно окуу жылынын узактыгын, окуу сабактарынын түрлөрүн, билимди контролдоо системасын камтыган окуу процессин уюштуруунун бардык маселелери Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жана университеттин ички ченемдик укуктук актылары менен регламенттелет.

7.6. Университеттин окуу процесси даярдоонун тиешелүү багыттары жана адистиктери боюнча окуу планларына, окуу процессинин графинине жана сабактардын ырааттамасына ылайык тузулат.

7.7. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган афрым учурларда окутуу бекепитен окуу пландарынын негизинде ниптелип чыккан жекече окуу пландары боюнча жүргүзүлөт.

7.8. Кундүзгү жана кундүзү-чырттан (кечки) окуу формалары боюнча студенттер үчүн окуу жылынын башталышы жана аякташы даярдоонун конкреттүү багыты (адистиги) боюнча окуу планына жана окуу процессинин графинине ылайык аныкталат.

7.9. Сырттан окуу формасындагы студенттер үчүн окуу жылынын баштауу жана аяктоо мөөнөтү жумушчу окуу планы жана окуу процессинин графиги менен белгиленет.

7.10. Жоторку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык, окуу жылында жалпы узактыгы 7-10 жумга болгон, анын ичинде кышкы мезгилде 1 жумадан кем эмес мөөнөткө каникулдар белгиленет.

7.11. Аудиториялык сабактардын (академиялык сааттан) узактыгы университет тарабынан Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык белгиленет.

7.4. Университет оказивает платные образовательные услуги, в том числе платные дополнительные образовательные услуги, в порядке, определенном законодательством Кыргызской Республики и настоящим Уставом.

7.5. Все вопросы организации учебного процесса в Университете, включение в себя продолжительность учебного года, виды учебных занятий, систему контроля знаний, регламентируются нормативными правовыми актами Кыргызской Республики и внутренними нормативными правовыми актами Университета.

7.6. Учебный процесс в Университете строится в соответствии с учебными планами по соответствующим направлениям и специальностям подготовки, графиком учебного процесса и расписанием занятий.

7.7. В отдельных случаях, предусмотренных законодательством Кыргызской Республики, обучение производится по индивидуальным учебным планам, разработанным на основе утвержденных учебных планов.

7.8. Учебный год для студентов очной и очно-заочной (вечерней) форм обучения начинается и заканчивается согласно учебному плану по конкретному направлению подготовки (специальности) и графику учебного процесса.

7.9. Сроки начала и окончания учебного года для студентов заочной формы обучения устанавливаются рабочим учебным планом и графиком учебного процесса.

7.10. В соответствии с государственными образовательными стандартами высшего профессионального образования в учебном году устанавливаются каникулы общей продолжительностью 7-10 недель, в том числе не менее 1 недели в зимний период.

7.11. Длительность аудиторных занятий (академического часа) устанавливается Университетом в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

7.12. Аудиториялык сабактын узактыгы 45-50 минуттук академиялык саат менен оңтонот. Окутуунун салттуу технологиялары менен катар кредиттик технология колдонулат.

7.13. Университетте окуу сабактарынын төмөнкүдөй негизги түрлөрү бекитилет: лекция, практикалык сабак, лабораториялык иш, семинар, жекече сабактар, өз алдынча иш, окуу-изилдөөчүлүк жана илимий-изилдөөчүлүк иштер, окуу, өндүрүштүк, педагогикалык жана квалификация алдындагы практика, курсук иш (долбоор), квалификациялык иш (магистердик диссертация).

7.14. Университет билим берүү программаларын өздөштүрүүнү сапаттын сабака жетишүүнү күнүмдүк контролду, окуп жаткандарды орто аралык аттестациялоо жана бүтүрүүчүлөрдү жыйынтыктоочу аттестациялоо аркылуу баалайт.

7.15. Студенттердин жетпүүсүнүн орто аралык аттестациясы - семестр аяктагында (экзамендик сессия убагында) окуу планы тарабынан ушул семестрге үйрөнүлүшү карышан дисциплиналар боюнча зачетторду жана экзамендерди кабыл алуу жолу менен милдеттүү контролдонот.

7.16. Эки тараптуу жана көп тараптуу алмашуу программаларына катышуучу студенттерге атар башка окуу жайда, ошондой эле чет элде окуган сабактары университеттин Аттестациялык комиссиянын чечими менен эже алмашышы мүмкүн.

7.17. Университеттин тарбиялык милдеттери билим берүүнүн гуманисттик мүнөзүнөн, жалпы адамзаттык башуудуктардын артыкчылыгынан келип чыгыш, окуп жаткандар менен окутуучулардын биргелешкен окуу, илимий, чыгармачылык, өндүрүштүк жана коомдук иш аркылуу жүзөгө ашырылат.

7.18. Университетте окуп жаткандар жана кызматкерлердин сырткы келбети такан, иптикалуу окуу жайларына ылайык келүүгө тийиш, ая докпалдык ченемдик актылар менен регламенттелет.

7.19. Студенттерди которуунун, окуудан чыгаруунун жана калыбына келтирүүнүн тартиби Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук

7.12. Длительность аудиторного занятия измеряется академическим часом (продолжительностью в 45-50 минут). Наряду с традиционной технологией обучения применяется кредитная технология.

7.13. В Университете устанавливаются следующие основные виды учебных занятий: лекция, практическое занятие, лабораторная работа, семинар, индивидуальное занятие, самостоятельная работа, бота, семинар, индивидуальное занятие, самостоятельная работа, учебно-исследовательская и научно-исследовательская работа, учебная, проектная работа (проект), квалификационная работа (магистерская диссертация).

7.14. Университет оценивает качество освоения образовательных программ путем осуществления текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации обучающихся и итоговой аттестации выпускников.

7.15. Промежуточная аттестация успеваемости студентов - обязательный контроль по окончании семестра (во время экзаменационной сессии) путем приема зачетов и экзаменов по дисциплинам, изучение которых предусмотрено учебным планом в данном семестре.

7.16. Студентам, участвующим в программах двустороннего и многостороннего обмена, по решению Аттестационной комиссии Университета могут пере зачитываться дисциплины, изученные ими в другом высшем учебном заведении, в том числе зарубежном.

7.17. Воспитательные задачи Университета вытекают из гуманистического характера образования, приоритета общечеловеческих ценностей, реализуются в совместной учебной, научной, творческой, проектно-деятельной и общественной деятельности обучающихся и преподавателей.

7.18. Внешний вид обучающихся и работников Университета должен быть аккуратным, соответствовать деловой учебной обстановке и регламентироваться локальными нормативными актами.

актылары жана университеттин ички ченемдик укуктук актылары менен регламенттелет.

7.20. Университетте окуп жаткандарга медициналык көрсөткүчтөрү боюнча жана башка өзгөчө учурларда, Куралдуу Күчтөргө чакыруу мөөнөтүн кийинкиге калтыруу укугун сактоо менен белгиленген тартипте академиялык өргүү берилет.

7.21. Кундүзгү формада окуп жаткандар жана мамлекеттик бюджеттин каражаттарынан эсебинен билим алгандар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана университеттин ички ченемдик укуктук актыларында белгиленген тартипте стипендиялар жана социалдык колдоону башка чаралары менен камсыз кылынат.

7.22. Кундүзгү формада жана контракттык негизде билим алгандар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана университеттин ички ченемдик укуктук актыларында белгиленген тартипте социалдык колдоо менен камсыз кылынат.

7.23. Контракттык негиздеги окутууга акы төлөнөт. Окутуунун ички кесинимдик негизде аныкталат жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарында ылайык бекитилет.

7.24. Университет киреше алып келүүчү иштерден, ошондой эле жеке жана корпоративдик жактар көрсөткөн кайрымдуулук жардамынан түшкөн каражаттардан, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен тыюу салынбаган башка булактардан эсебинен энчилюу стипендияларды, социалдык төлөмдөрдү жана материалдык колдоонун башка түрлөрүн белгилөөгө укуктуу.

7.25. Ишпешлүү мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарынын деңгээлинде окуу планын жана программасын толук көзөмдө атырган студенттерге жыйынтыктаоочу мамлекеттик аттестацияны тапшырууга уруксат берилет. Мамлекеттик аттестациянын жыйынтыктары боюнча Мамлекеттик аттестациялык комиссия тарабынан бугуруучуго адистиги боюнча квалификацияны

7.19. Порядок перевода, отчисления и восстановления студентов регламентируется нормативными правовыми актами Кыргызской Республики и внутренними нормативными правовыми актами Университета.

7.20. По медицинским показаниям и в других исключительных случаях обучающимся Университета предоставляется академический отпуск в установленном порядке, с сохранением права отсрочки от призыва в Вооруженные силы.

7.21. Обучающиеся по очной форме и получающие образование за счет средств государственного бюджета, обеспечиваются стипендиями и иными мерами социальной поддержки в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики и внутренними нормативными правовыми актами Университета.

7.22. Обучающиеся по очной форме и получающие образование на контрактной основе обеспечиваются социальной поддержкой в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики и внутренними нормативными правовыми актами Университета.

7.23. Обучение на контрактной основе платное. Стоимость обучения определяется на договорной основе и утверждается согласно действующему законодательству Кыргызской Республики.

7.24. Университет имеет право устанавливать именные стипендии, социальные выплаты и иные виды материальной поддержки за счет средств, полученных от приносящей доход деятельности, а также пожертвований от физических и юридических лиц, а также иных источников, не запрещенных законодательством Кыргызской Республики.

7.25. Студенты, выполнявшие в полном объеме учебный план и программу на уровне требований соответствующего государственного образовательного стандарта, допускаются к сдаче итоговой государственной аттестации. По результатам государственной аттестации Государственной аттестационной комиссией решается вопрос о присвоении выпускнику квалификации по специальности или квалификации по направлению.

же багыты боюнча квалификацияны кыскартуу жөнүндө маселе чечилет.

7.26. Университеттин бүтүрүүчүсүнүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациясы Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленген тартипте түзүлгөн Мамлекеттик аттестациялык комиссия тарабынан ишке ашырылат.

7.27. Университет жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациядан ийгиликтүү өткөн бүтүрүүчүлөргө университеттин гербдик моорун менен кубонолдурдуучу тиешелүү деңгээлдеги билими жана (же) квалификациясы жөнүндө мамлекеттик үстүндөгү документ берет.

7.28. Университетте билим алууну толук аяктабагын адамдарга белгиленген үстүндөгү академиялык маалым кат берилет.

8. Окуп жаткандардын укуктары жана милдеттери

8.1. Орто кесиптик жана жогорку кесиптик билим берүүнүн ийгилиги программалары боюнча окуу үчүн белгиленген тартипте бүтүрк менен университетке кабыл алынган адам студент (окуучу) болуп эсептелет.

Бекеттешен тартипте университетке кабыл алынган жана тиешелүү программалар боюнча окуп жаткан адамдар тиешелүү түрдө окуучу, үстүтү, студент, магистрант, аспирант, докторант, базалык докторант (Phd/профил, боюнча) статусуна ээ болот.

8.2. Университеттин үстүтүлөрү болуп төмөнкү адамдар саналат:

- даярдоо курстарында окутуучу;

- квалификацияны жогорулатуу жана адистердин кайра даярдоо түзүмдүк бөлүмдөрүндө окутуучу.

Билим берүү кызматтарын алууга карата үстүтүлөрдүн укуктук абалы тиешелүү окутуу формасындагы университеттин студентти статусуна ылайык келет.

8.3. Университетте окуп жаткандардын (окуучу, үстүтү, студент, магистрант, аспирант, докторант) укуктары жана милдеттери

7.26. Ишончсуз государственная аттестация мүлкүсүзүчү Университетте осуществляется Государственной аттестационной комиссией, созданной в порядке, установленном Правительством Кыргызской Республики.

7.27. Университет выдает лицам, успешно прошедшим итоговую государственную аттестацию, документ государственного образца о соответствующем уровне образования и (или) квалификации, заверенный гербовой печатью Университета.

7.28. Лицам, не завершившим образование в Университете, выдается академическая справка установленного образца.

8. Права и обязанности обучающихся

8.1. Студентом (обучающимся) является лицо, в установленном порядке значительное приращением в Университете для обучения по основным образовательным программам среднего профессионального и высшего профессионального образования.

Лица, зачисленные в установленном порядке в Университет и обучающиеся по соответствующим программам, получают, соответственно, статус учащихся, студента, студента, магистранта, аспиранта, докторанта, базового докторанта (Phd/по профилю).

8.2. Слушателями Университета являются лица, обучающиеся:

- на подготовительных курсах;

- в структурных подразделениях повышения квалификации и переподготовки специалистов.

Правовое положение слушателей в отношении получения образовательных услуг соответствует статусу студента Университета соответствующей формы обучения.

колдонуудагы мыйзамдар, Устав, акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарын коргоо үчүн жеткенде келишим менен аныкталат.

8.4. Университетте окуу жаткандар таямкындарга укуктуу:

- тиешелүү мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарынан томон болбогон билимге жана кесиптик колдунмдөргө ээ болууга;
- университеттин тиешелүү бөлүмдөрү менен макулдашуу боюнча, мамлекеттик билим берүү стандартынын алкагында университет тарабынан сунушталган тандоо жана профилдер (адресиктер) боюнча курстардын топтому тандоого;
- жогорку кесиптик билим берүүдүн мамлекеттик билим берүү стандарттарынын талаптарын жана жогорку окуу жайынын студенти менен анын билим алуусуна, андан ары ишке орношуусуна көмөк көрсөтүүчү жеке же юридикалык жактын ортосунда түзүлгөн келишимдин шарттарын сактоо менен өзүнүн билим алуу программасынын мазмунун түзүүгө катышууга;
- профилди (адресинин) жана окутуу формасын тандоого;
- жыл сайын узактыгы 7-10 жумадан кем эмес каникулга;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана локалдык ченемдик актыларда аныкталган тартыпте башка билим берүү кесиптик программа боюнча окууга же башка ЖОЖго которулууга;
- университеттин ишине тиешелүү маселелерди талкуулоого жана чечүүгө, анын ичинде коомдук бирликтер жана университеттин башкаруу органдары аркылуу катышууга;
- локалдык ченемдик актыларда аныкталган тартыпте китепканаларды, маалымат фондундарын, окуу, итпий жана башка бөлүмдөрдүн кызмат көрсөтүүдөрүн акысыз пайдаланууга;
- илимий-көчкүө иштерине, конференцияларга, симпозиумдарга катышууга;
- өз иштерин жарыялоого, анын ичинде университеттин басылмаларына чыгарууга сунуштоого;

8.3. Права и обязанности обучающихся (учащиеся, студенты, слушатели, курсисты, магистранты, аспиранты, докторанты) в Университете определяются действующим законодательством. Уставом, договором об оказании платных образовательных услуг.

8.4. Обучающиеся в Университете имеют право:

- на получение знаний и профессиональных умений не ниже требований соответствующего государственного образовательного стандарта;
- выбора по согласованию с соответствующими подразделениями Университета, в рамках государственного образовательного стандарта набора курсов по выбору и профилям (специализаций), предлагаемых Университетом;
- на участие в формировании содержания своего образования при условии соблюдения требований государственного образовательного стандартов высшего профессионального образования и условий договора, заключенного между студентом высшего учебного заведения и физическим или юридическим лицом, оказывающим ему содержание в получении образования и последующем трудоустройстве;
- выбора профиля (специализации) и формы обучения;
- на ежегодные каникулы продолжительностью не менее 7-10 недель;
- перевода на обучение по другой образовательной профессиональной программе или в другой вуз, в порядке, определенном законодательством Кыргызской Республики и локальными нормативными актами;
- на участие в обучении и решении вопросов, относящихся к деятельности Университета, в том числе через общественные объединения и органы управления Университета;
- бесплатно пользоваться библиотеками, информационными фондами, услугами учебник, научных и других подразделений в порядке, установленном локальными нормативными актами;
- на участие в научно-исследовательских работах, конференциях, симпозиумах;

- окуудашты өзгөчө нөлөлүктөри жана университеттин илимий-изилдөө, коомдук иштерине активдүү катышкандыгы үчүн моралдык жана (же) материалдык колдоого;
  - иши Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген коомдук уюмдарды түзүүгө;
  - окуу процесиндеги кокусуз шарттарга жана деп соолугун коргоого;
  - илимий изилдөөлөрдүн бардык түрлөрүнө, форумдарга, экипеданияларга, маданий аярттуучулук иш-чараларга катышууга, кафедралардагы, илимий-изилдөө мекемелериндеги, конструктордук жана технологиялык уюмдардагы илимий-изилдөө иштерин аткарууга тартылууга;
  - мыйзамдарда, ушул Уставда жана локалдык ченемдик актыларда каралган башка укуктарга.
- 8.5. Университетте окуп жаткандар төмөнкүлөргө милдеттүү:
- ушул Уставды, ички тартип эрежелерин, башка локалдык ченемдик актыларды сактоого;
  - билим берүү стандарттарынын талаптарынын деңгээлинде теориялык билимдерге, кесиптик көндүмдөрүнө жана илимий изилдөөлөрүн заманбап методдорунга ээ болууга, окуу планында каралган тапшырмалардын бардык түрлөрүн бешилденген мөөнөттө аткарууга;
  - эгерде локалдык ченемдик актыларда башкача каралбаса, окуу планында аныкталган окуу сабактарынын бардык түрлөрүнө милдеттүү түрдө катышууга;
  - коомдун моралдык жана адеп-ахлактык ченемдерин сактоого;
  - университеттин мүлкүнө аяр мамиле жасоого, материалдык зыян келтирилген учурда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына бешилденген тартипте алын орун тутурууга.
  - жогорку квалификациядагы болочок адиске зарыл болгон илимий жана маданий дүйнө таанымга ээ болууга;

- на предоставление своих работ для публикации, в том числе в научных Университетах;
  - на моральное и (или) материальное поощрение за особые успехи в учебе и активное участие в научно-исследовательской и общественной работе Университета;
  - на создание общественных организаций, деятельность которых не противоречит законодательству Кыргызской Республики;
  - на безопасные условия и охрану здоровья в процессе обучения;
  - на участие во всех видах научных исследований, в форумах, экипеданиях, культурно-просветительных мероприятиях, на привлечение к выполнению научно-исследовательских работ на кафедрах, в научно-исследовательских учреждениях, конструкторских и технологических организациях;
  - иные права, предусмотренные законодательством, настоящим Уставом и локальными нормативными актами.
- 8.5. Обязанысьея в Университете обязаны:
- соблюдать настоящий Устав, правила внутреннего распорядка, иные локальные нормативные акты;
  - овладеть на уровне требований образовательных стандартов теоретическими знаниями, профессиональными навыками и современными методами научных исследований, выполнять в установленные сроки все виды заданий, предусмотренных учебным планом;
  - в обязательном порядке посещать все виды учебных занятий, определенные учебным планом, если иное не предусмотрено локальными нормативными актами;
  - соблюдать моральные и нравственные нормы общества;
  - бережно относиться к имуществу Университета, а в случае причинения материального ущерба - возместить его в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики;
  - иметь научный и культурный кругозор, необходимый для будущего специалиста высокой квалификации;

аспиранттардын, докторанттардын, философия докторанттардын (PhD)/профиль боюнча докторанттардын башка укуктары жана милдеттери, алардын социалдык кендиктери жана жеңилдиктери Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен белгиленет.

8.10. Аспиранттар, докторанттар, философия докторанттар (PhD)/профиль боюнча докторанттар төмөнкүлөргө укуктуу:

- илимдин, техниканын жана маданияттын өнүгүшүнүн заманбап деңгээлине ылайык келген билим алууга;

- университеттин жабдууларын жана лабораторияларын пайдаланууга;

- университеттин иши боюнча маанилүү маселелерди талкуулоого катышууга;

- бекитилген квоталарга ылайык университеттин окумуштуулар кенешине мүчөлүккө шайланууга, ошондой эле алардын кызматчылыктарына тиешелүү маселелерди чечүүдө кафедрастардын жыйындарына катышууга;

- локалдык ченемдик актыларда аныкталган тартипте жетешканаларды, маданий фонддуларын, окуу, илимий жана башка бөлүмдөрдүн кызмат көрсөтүүсүнүн акысыз пайдаланууга;

- илимий-изилдөө иштеринин бардык түрлөрүнө, конференцияларга, семинарларга катышууга, өз иштерин жарыялоого, анын ичинде университеттин басылмаларына сунуштоого;

8.11. Аспиранттар, докторанттар, философия докторанттар (PhD)/профиль боюнча докторанттар төмөнкүлөргө милдеттүү:

- жекече иш планынын бардык талаптарын аткарууга;

- окуу моюнотунун ичинде диссертациялык ишин бүтүрүүгө жана талкууга коюуга;

- Уставдын талаптарын аткарууга, университеттин ички тартини эрежелерин сактоого;

- жүрүм-турумунда жалпыга бирдей кабыл алынган моралдык жана адеп-ахлактык ченемдерди жетекчиликке алууга;

обязанности аспирантов, докторантов, базовых докторантов (PhD/по профилю), их социальные гарантии и льготы устанавливаются законодательством Кыргызской Республики.

8.10. Аспиранты, докторанты, докторанты философии (PhD)/докторанты по профилю имеют право:

- получать знания, соответствующие современному уровню развития науки, техники и культуры;

- пользоваться оборудованием и лабораториями Университета;

- участвовать в обсуждении важнейших вопросов деятельности Университета;

- в соответствии с установленными квотами быть избранными в члены ученого совета Университета, а также участвовать в заседаниях кафедр при решении затрагивающих их интересы вопросов;

- бесплатно пользоваться библиотечками, информационными фондами, услугами учебных, научных и других подразделений в порядке, установленном локальными нормативными актами;

- принимать участие во всех видах научно-исследовательских работ, конференциях, семинарах, съездах, представлять к публикации свои работы, в том числе в изданиях Университета.

8.11. Аспиранты, докторанты, докторанты философии (PhD)/докторанты по профилю обязаны:

- выполнять все требования индивидуального плана работы;

- в период обучения завершить работу над диссертацией и представить ее к обсуждению;

- выполнять требования настоящего Устава, соблюдать Правила внутреннего распорядка Университета;

- в повелении руководствоваться общепринятыми нормами морали и нравственности;

- бережно относиться к имуществу Университета, а в случае причинения материального ущерба - возместить его в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

- университеттин мүлкүнө аяр мамиле жасоого, материалдык жана келтирилген учурда, Кыргыз Республикасынын мыйзамында аныктаган тартипте анын орун толтурууга.

8.12. Аспиранттар, докторанттар жана базалык докторанттар (PhD/профиль боюнча) жекеше иш планын аткарабагындагы үчүн аспирантуран, докторантурандан жана базалык докторанттар (PhD/профиль боюнча) чыгарылышы мүмкүн.

8.13. Доктордук диссертацияларды даярдоо үчүн илмдин актуалдуу маселелери боюнча илимий кандидаттын таанылган жыйынтыктарына ээ болгон илимдин кандидаттары үч жылга чейинки мөөнөткө илимий кызматкерлердин кызмат орундарына которулушат.

8.14. Университеттин кызматкерлерине ченемдик укуктук жана локалдык ченемдик актыларга ылайык кандидаттык, доктордук диссертацияларын жана базалык доктордук (PhD/профиль боюнча) диссертацияларын жактоо үчүн чыгармачылык өрнүүлөр берилет.

8.15. Университеттин алдында белгиленген тартипте илимдин доктору жана кандидатты окумуштуулук даярдаарын көздөтүү үчүн диссертацияларды жактоо боюнча диссертациялык кеңеш түзүлүшү мүмкүн. Диссертациялык кеңештин иши Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен регламенттелет. Философия доктору (PhD)/тармак боюнча доктор квалификациясы Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан белгиленген тартипте ыйгарылат.

9. Университеттин жамалтынын укуктары жана милдеттери

9.1. Университеттин кызматкерлеринин укуктары жана милдеттери Кыргыз Республикасынын мыйзамдары, ушул Устав, жамалтык кеңешим, чакы тартып эрежелери жана башка локалдык ченемдик актылар менен аныкталат.

9.2. Университетте илимий-педагогикалык (профессордук-окутуучулук курам, илимий кызматкерлер), административдик-

8.12. Аспиранттар, докторанттар жана докторанттар (PhD/профиль боюнча) жекеше иш планын аткарабагындагы үчүн аспирантуран, докторантурандан жана базалык докторанттар (PhD/профиль боюнча) чыгарылышы мүмкүн.

8.13. На должности научных сотрудников для подготовки докторских диссертаций, сроком до трех лет переводятся кандидаты наук, имеющие признанные результаты научных исследований по актуальным вопросам науки.

8.14. Торжественно отзвук представляются сотрудникам Университета для защиты кандидатских, докторских диссертаций и базовой докторской диссертации (PhD/по профилю) в соответствии с нормативными правовыми и локальными нормативными актами.

8.15. При Университете в установленном порядке может создаваться диссертационный совет по защите диссертаций на соискание ученой степени доктора и кандидата наук. Деятельность диссертационного совета регламентируется законодательством Кыргызской Республики. Квалификация доктора философии (PhD)/доктора по профилю присуждается в порядке, установленном Правительством Кыргызской Республики.

9. Права и обязанности коллектива Университета

9.1. Права и обязанности работников в Университете определяются законодательством Кыргызской Республики, настоящим Уставом, коллективным договором, правилами внутреннего распорядка и иными локальными нормативными актами.

чарбалык, окутуу-көмөкчү, инженердик-техникалык жана башка персоналдын кызмат орундары карайт.

9.3. Администрация-чарбалык, окутуу-көмөкчү, инженердик-техникалык жана башка персоналдын кызмат орундарын келишимдик негизде ээлейт.

9.4. Профессордук-окутуучулук курамын баш кызмат орундарын ээлоо келишимдик негизде жүргүзүлөт. Эмгек келишимин түзүүлөп мурун конкурсдук тандоо өткөрүлөт.

9.5. Университеттин окутуучуларын жана башка кызматкерлерин ишке кабыл алуу жана бошотуу Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык, ошондой эле келишимде каралган шарттарда жүргүзүлөт.

9.6. Университеттин илимий-педагогикалык персоналы төмөнкүлөргө укуктуу:

- алар окутуучу окуу сабактарынын мазмунун мимлекеттик стандарттардын талаптарына ылайык аныктоого;

- окутуучун каржыктары менен методдорун тандоого жана окуу жана илимий процесстердин жогорку натыйжалуулугун камсыз кылуучу илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүгө;

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык акы төлөнүүчү өргүүгө;

- өзүнүн кесиптик илимин тиешелүү уюштуруучулук жана материалдык-техникалык жактан камсызданылына;

- окумуштуулар кенешинин курамына белгиленген тартыште көрсөтүүгө жана шайлоого;

- Университеттин окуу, илимий жана башка иштери боюнча маселелерди талкуулоого жана чечүүгө катышууга;

- белгиленген тартыште маалымат фондударын пайдаланууга, лабораториялардын, кабинеттердин, китепканалардын эсептөө борбордорунун, окуу, илимий, социалдык-тиргендик, маданий жана башка бөлүмдөрдүн кызмат көрсөтүүтөрүн колдонууга.

9.2. И Университетте префумадминистрация должностен научно-исследовательского (профессорско-преподавательский состав, научные сотрудники), административно-хозяйственного, учебно-воспитательного, инженерно-технического и другого персонала.

9.3. Должности административно-хозяйственного, учебно-воспитательного, инженерно-технического и иного персонала замещаются на договорной основе.

9.4. Замещение вакантных должностей профессорско-преподавательского состава проводится на договорной основе. Заключение трудового договора предшествует конкурсный отбор.

9.5. Прием и увольнение преподавателей и других сотрудников университета производится в соответствии с трудовым законодательством Кыргызской Республики, а также на условиях, предусмотренных договором.

9.6. Научно-педагогический персонал Университета имеет право на: - определение содержания преподаваемых или учебных дисциплин и соответствия с требованиями государственных стандартов;

- выбор средств, методов обучения и проведения научных исследований, обеспечения высокому эффективности учебного и научного процессов;

- оплачиваемый отпуск в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

- соответствующее организационное и материально-техническое обеспечение своей профессиональной деятельности;

- участие в и избрание в установленном порядке в состав Ученого совета;

- участие в обслуживании и решении вопросов учебной, научной и других видов деятельности Университета.

- использование в установленном порядке помещений и информационных фондов, пользование услугами лабораторий, кабинетов, библиотек, вычислительных центров, учебных, научных, социально-бытовых, культурных и других подразделений.

9.7. Университеттин академиялык-окуу бөлүмүнүн персоналды көбөйтүүдөгү милдеттүү:

- окуу жана илимий профессиялардын жогорку иштетилүүсүн камсыздоого жана окуу жайлардан максималдык стандарттардын талаптарынан деңгээлинде окуу программаларын өздөштүрүүсүн камсыздоого;

- окуу жайлардын кесиптик билимин, колунун жана сапатын, жарандык позициясын, жашоого жана эмгекке жолгомуу калыптандырууга;

- окуу жайлардын өздөштүрүүсүн, чыгармачылык жөндөмүн өнүктүрүүгө, аларга жогорку эден-ахиак ченемдерин үйрөтүүгө;

- окуучу квалификациясын жогорулатууну үстүндө системалуу түрдө иштөөгө, окуу жайлардын активдүү тартуу менен илимий изилдөөлөрдү жана чыгармачылык иштердин башка түрлөрүн жүргүзүүгө, университеттин Уставынын ченемдерин аткарууга.

9.8. Илимий-педагогикалык жана илимий кадрларды даярдоо төмөнкү формаларда ишке ашат:

- докторантура жана аспирантура;

- бадалык докторантура (PhD/профиль боюнча);

- илимий доктору окумуштуулук даражасын иштенүү үчүн диссертацияларды даярдоого илимий кызматкер кызмат орундарына которуу.

9.9. Профессордук-окутуучулук курамын кадрды даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартыпте жүзөгө ашырылат.

9.10. Администрациялык-чарбалык жана башка персоналдын укуктары жана милдеттери Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдары, университеттин Уставы жана ички тартып эрежелери, кызматтык нускамалар менен аныкталат.

10. Университеттин илимий иши

9.7. Научно-педагогикалык персоналдын персоналды өнүктүрүү

- өбүлөнчүлүктү максаттуу эффекттиликке үндөтүүгө жана илимий персоналдын өнүктүрүүсүн камсыздоого жана окуу жайлардан максималдык стандарттардын талаптарынан деңгээлинде окуу программаларын өздөштүрүүсүн камсыздоого;

- формаларды у окуучуларды профессионалдык билим, тапкыч жана кесиптик, жарандык позициясын, жашоого жана эмгекке жолгомуу калыптандырууга;

- окуу жайлардын кесиптик билимин, колунун жана сапатын, жарандык позициясын, жашоого жана эмгекке жолгомуу калыптандырууга;

- окуу жайлардын өздөштүрүүсүн, чыгармачылык жөндөмүн өнүктүрүүгө, аларга жогорку эден-ахиак ченемдерин үйрөтүүгө;

- окуучу квалификациясын жогорулатууну үстүндө системалуу түрдө иштөөгө, окуу жайлардын активдүү тартуу менен илимий изилдөөлөрдү жана чыгармачылык иштердин башка түрлөрүн жүргүзүүгө, университеттин Уставынын ченемдерин аткарууга.

9.8. Илимий-педагогикалык жана илимий кадрларды даярдоо төмөнкү формаларда ишке ашат:

- докторантура жана аспирантура;

- бадалык докторантура (PhD/профиль боюнча);

- илимий доктору окумуштуулук даражасын иштенүү үчүн диссертацияларды даярдоого илимий кызматкер кызмат орундарына которуу.

9.9. Профессордук-окутуучулук курамын кадрды даярдоо жана квалификациясын жогорулатуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартыпте жүзөгө ашырылат.

9.10. Администрациялык-чарбалык жана башка персоналдын укуктары жана милдеттери Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдары, университеттин Уставы жана ички тартып эрежелери, кызматтык нускамалар менен аныкталат.

10. Научная деятельность Университета

10.1. Университете анын бардык окуу-илимий бөлүмдөрүндө милдеттүү түрдө, окумуштуулар кеңеши тарабынан бекитилген тематикалык пландарга ылайык адистерди даярдоону аяктайыс бөлүгү болуп саналган фундаменталдык, илимдөө жана колдонмо илимий-изилдөөлөр нике ашырылат.

10.2. Университетте илим-изилдөө иштерин жүзөгө ашыруунун негизги принциптери болуп окуу процесстери менен илимий проблематиканы иттергештөө, студенттерди чыгармачылык иштерге жана илимий изилдөөлөргө катышууга тартуу, монографияларды окуу китептерин жана окуу колдонмолорун жазуу болуп саналат.

10.3. Илим-изилдөө ишинин негизги милдеттери төмөнкүлөр болуп саналат: теориялык жана колдонмо проблемаларды, жаңы технологиялардан илимий негиздерин иштеп чыгуу, илимий-методикалык мүнөздөгү изилдөө иштерин аткаруу, илимий билимдерди жайылтуу жана адистерди даярдоодо изилдөөчүлүктү камсыздоо, илимий изилдөөнөрдүн натыйжаларын практикага киргизүү, илимдин, техниканын жана маданияттын жетишкендиктерин пропагандалоо.

10.4. Университеттин илимий иштеринин негизги багыттары окумуштуулар кеңеши тарабынан бекитилет.

10.5. Университеттеги илимий иштерди профессордук-окутуучулук курам, илимий кызматкерлер, докторанттар, аспиранттар, магистранттар, студенттер, ошондой эле сырттан тартылган жогорку квалификациялуу изилдөөчүлөр жана адистер аткарышат.

10.6. Илимий иштин уюштуруучулук түзүмдөрүнүн негизин кафедралар жана лабораториялар, илимий-изилдөө борборлору жана институттар, маалыматтык жана нановаянжылык борборлор, окуу жана изилдөөчүлүк мүнөздөгү башка бөлүмдөр, докторантура жана аспирантура, диссертациялык кеңештер, басылма, илимий китепкана түзөт.

10.1. В Университете во всех его учебно-научных подразделениях, в обязательном порядке и своевременно в тематические планы, утверждаемые ученым советом, осуществляются фундаментальные, поисковые и прикладные научные исследования, которые входят составной частью подготовки специалистов.

10.2. Основными принципами реализации научно-исследовательской деятельности в Университете является интеграция научной проблематики с учебным процессом, привлечение студентов к участию в творческой работе в научных исследованиях, написание монографий, учебников и учебных пособий.

10.3. Основными задачами научно-исследовательской работы являются: разработка теоретических и прикладных проблем, научных основ новых технологий, выполнение исследовательских работ научно-методического характера, распространение научных знаний и исследовательское обеспечение подготовки специалистов, внедрение в практику результатов научных исследований, пропаганда достижений науки, техники и культуры.

10.4. Основные направления научной деятельности Университета утверждаются ученым советом.

10.5. Научную деятельность в Университете осуществляют: профессорско-преподавательский состав, научные сотрудники, докторанты, аспиранты, магистранты, студенты, а также привлеченные со стороны высококвалифицированные исследователи и специалисты.

10.6. Основу организационной структуры научной деятельности составляют кафедры и лаборатории, научно-исследовательские центры, институты, информационные и инновационные центры, другие подразделения учебного и исследовательского характера, докторантура и аспирантура, диссертационные советы, издательство, научная библиотека.

10.7. Научная деятельность в Университете может осуществляться за счет грантов и средств из иных источников финансирования, не считая прешенных законодательством Кыргызской Республики, которые в

10.7. Университеттеги илимий илтир тапталардан жана Кыргыз Республикасындагы мындамдары менен табуу салындагы башка каржылоо булагтарынан каражаттарынан эсебинен ишке ашырылышы мүмкүн, алар белгиленген тартипте илимий-педагогикалык кызматкерлерге же университетке өткөрүп берилет.

10.8. Университет профессордук-окутуучулук курамынан жана университеттин башка кызматкерлеринин, докторанттардын, аспиранттардын, магистранттардын, студенттердин жана башка жактардын илимий изилдөөлөрүнө ар тараптуу колдоо көрсөтүүнү камсыздайт.

11. Университетти башкаруу

11.1. Университеттин өз алдынча башкаруу формалары болуп жашы чогулдуш, камкорчулук, окумуштуулар, педагогикалык жана башка кеңештер же комитеттер саналат. Өз алдынча башкаруу органдарын шайлоону тартпн жана алардын компетенциялары, кеңеш менен билим берүү уюмунун жетекчисинин өркүсүлдөгү ыйыарым укуктарды бөлүштүрүү Кыргыз Республикасынын мындамдары жана ушул Устав менен аныкталат.

11.2. Университетти Кыргыз Республикасынын мындамдарына ылайык шайланган ректор түздөн-түз жетектейт.

11.3. Университеттин ректору:

- Кыргыз Республикасынын мындамдарына жана ушул Уставга ылайык өз ыйыарым укуктарын ишке ашырат;

- Кыргыз Республикасынын мындамдарына ылайык университеттин алтынан чыгат, башка мамлекеттик уюмдарды, мекемелерде анын кызыкчылыктарын коргойт;

- университеттин ишинин натыйжалары, билим берүүнүн салатынын жана адистерди даярдоонун мамлекеттик стандарттардын тапталарына шайкеш келүүсү үчүн жоопкерчилик тартат;

- университеттин уюштуруу түзүмүн аныктайт жана бекитет;

- университеттин Уставына ылайык анын кадрдык курамын түзөт;

устандыктарына жарооо берилдөөгө мүмкүн болгондугунан улам ректор ички или Университетте;

10.8. Университет өбөнчөнчөөт жетекчилерине колдоо-көмүскө (орундук ишканалары профессордук-преподавательского состава и илик факультеттер) Университетте, докторанттар, аспиранттар, магистранттар, студенттер и илик или

11. Управление Университетом

11.1. Формами самоуправления Университета являются общее собрание, попечительский, ученый, педагогический и другие советы, или комитеты. Порядок выбора органов самоуправления и их компетенция, разграничения полномочий между советом и руководителем образовательной организации определяются законодательством Кыргызской Республики и настоящим Уставом.

11.2. Непосредственное руководство Университетом осуществляет ректор, избираемый в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

11.3. Ректор Университета:

- осуществляет свои полномочия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и настоящим Уставом;

- действует в соответствии с законодательством Кыргызской Республики от имени Университета, представляет его интересы и других государственных и илик организациях, учреждениях;

- несет ответственность за результаты деятельности Университета, соответствие качества образования и подготовки специалистов требованиям государственных стандартов;

- определяет и утверждает организационную структуру Университета;

- Университеттин сметкадан бекитет жана алган актарынын контролдоот;
  - Институттардын, филиалдардын, окутуучуторун, борборлордун директорлорун, проректорлорун жана башка түзүмдүк бөлүмдөрүн жетекчилерин дайындайт;
  - Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген чектерде мүлкүн жана каражаттарын тескейт;
  - Келишимдерди түзөт, ишеним каттарды берет, банктарга эсептерди ачат жана кредиттердин бөлүштүрүүчүсү болуп саналат;
  - Университеттин штаттык ырааттамасын жана ички эмгек тартибинин эрежелерин бекитет;
  - өз компетенциясынын чегинде бардык кызматкерлер жана окуп жаткандар үчүн милдеттүү болгон буруктарды чыгарат, көрсөтмөлөрдү берет;
  - университеттин ички ченемдик укуктук актыларын бекитет;
  - Ушул Уставга жана локалдык ченемтик актыларга ылайык университеттин проректорлорун өзүнүн кытарым укуктарын (финансы жана кадр чөйрөсүндөгү ыңыраым укуктарынан тышкары) өткөрүп бере алат.
- 11.4. Университеттин окумуштуулар кеңеши коомдук-кесиптик башкаруу органы болуп саналат, анын компетенциясына төмөнкүлөр кирет:
- университеттин финансылык мүмкүнчүлүгүн эске алуу менен университеттин факультеттерин, кафедраларын, башка ыңмын жана окуу бөлүмдөрүн түзүү, таркатуу, бириктирүү, бөлүштүрүү боюнча маселелерди кароо жана сунуштарды иштеп чыгуу;
  - университеттин өнүктүрүүдүн жылдык жана кесипке тиешелүү пландарын бекитүү;
  - университеттин проректорлорун, түзүмдүк бөлүмдөрүнүн жетекчилеринин окуу, окуу-методикалык, ыңмын, финансы-чарбалык, тарбиялык иштер боюнча жана аларды ыңдан ары жакшыртуу чараларын көрүү жөнүндө отчетторун угуу;

- формирует и контролирует Уставом Университета во внутренних от- ести;
  - утверждает смету Университета и контролирует ее исполнение;
  - назначает проректоров, директоров институтов, филиалов, предста- вительства, центров и руководителей иных структурных подразделе- ний;
  - распоряжается имуществом и средствами, в пределах, установленном законодательством Кыргызской Республики;
  - заключает договоры, выдает доверенности, открывает в банках счета и ведется распоряжением кредитов;
  - утверждает правила внутреннего трудового распорядка и штатное расписание Университета;
  - издаст в пределах компетенции приказы, дает указания, обязатель- ные для всех работников и обучающихся;
  - утверждает внутренние нормативно-правовые акты Университета;
  - может делегировать свои полномочия (за исключением полномочий в области финансов и кадров) проректорам Университета в соответ- ствии с настоящим Уставом и локальными нормативными актами.
- 11.4. Ученый совет Университета является общественно-профессио- нальным органом управления, в компетенцию которого входит:
- рассмотрение вопросов и выработка предложений по созданию, реформированию, укрупнению и разделению факультетов, кафедр, других научных и учебных подразделений Университета с учетом финансовых возможностей Университета;
  - утверждение годовых и перспективных планов развития Универси- тета;
  - заслушивание отчетов проректоров, руководителей структурных подразделений Университета по учебной, учебно-методической, научной, финансово-хозяйственной и воспитательной деятельности и принятие мер по дальнейшему их совершенствованию;

профилдети кыйла квалификациялуу, окумуштуулук даражасы бар адистеринин арасынан жашыруун добуш берүү жолу менен шайланат жана беш жылга чейинки мөөнөткө эмгек келишимин түзүү аркылуу, университеттин ректорунун буйругу менен бекитилет.

Факультеттин профессордук-окутуучулук курамынын жашты тизмелик курамынын 2/3 кворуму болгондо, 50%дан ашык добуш алган талапкер факультеттин деканы кызмат ордун шайланды деп саналат. Факультеттин деканынын ийгарым укуктары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана локалдык ченемдик актыларына ылайык аныкталат.

Факультеттин деканынын кызмат ордун шайлоого бир же бир нече талапкер катышкан учурда тизмелик курамынын 2/3 кворуму болгондо, факультеттин профессордук-окутуучулук курамынын катышкан мүчөлөрүнүн эң көп добушуна, бирок 50%дан кем эмес добушуна ээ болгон талапкер факультеттин деканы кызмат ордун шайланды деп эсептелет.

Эгерде талапкерлердин бири да добуштардын зарыл санын албаса, анда эң көп добушка ээ болгон эки талапкердин талашкерлиги кайра добуш берүүтө көрсөтүлөт (факультеттин профессордук-окутуучулук курамынын жашты чогулушунда ошол эле жылынында). Кайра добуш берүүнүн жыйынтыгы факультеттин профессордук-окутуучулук курамынан катышкан мүчөлөрүнүн эң көп добушу менен аныкталат.

11.9. Кафедраны башчы баыкарат, ал университеттин Окумуштуулар кеңеши тарабынан, тиешелүү профилдети кыйла квалификациялуу, окумуштуулук даражасы бар адистеринин арасынан жашыруун добуш берүү жолу менен шайланат жана беш жылга чейинки мөөнөткө эмгек келишимин түзүү аркылуу, университеттин ректорунун буйругу менен бекитилет.

Окумуштуулар кеңешинин жалпы тизмелик курамынын 2/3 кворуму болгондо, Окумуштуулар кеңешинин мүчөлөрүнүн 50%дан ашык

Избранным на должность декана факультета считается кандидат, получивший более 50% голосов при кворуме 2/3 от общего списочного состава профессорско-преподавательского состава факультета. Полномочия декана факультета определяются в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и локальными нормативными актами.

При участии в выборах на должность декана факультета одного или нескольких претендентов избранным на должность считается кандидат, набравший наибольшее количество голосов, но не менее 50% голосов присутствующих членов профессорско-преподавательского состава факультета при наличии кворума в 2/3 его списочного состава.

В случае, если никто из претендентов не набрал необходимого числа голосов, то кандидатуры двух претендентов, набравших наибольшее количество голосов, выдвигаются на повторное голосование (на этом же заседании общего собрания профессорско-преподавательского состава факультета). Результаты повторного голосования определяются наибольшим количеством голосов присутствующих членов профессорско-преподавательского состава факультета.

11.9. Кафедру возглавляет заведующий, который избирается путем тайного голосования ученым советом Университета из числа наиболее квалифицированных специалистов соответствующего профиля, имеющих ученую степень, и утверждается приказом ректора Университета, с заключением трудового договора сроком до пяти лет.

Избранным на должность заведующего кафедрой считается кандидат, получивший более 50% голосов членов ученого совета при кворуме 2/3 от общего списочного состава совета. Полномочия заведующего кафедрой определяются в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и локальными нормативными актами.

При участии в выборах на должность заведующего кафедрой одного или нескольких претендентов избранным на должность считается кандидат, набравший наибольшее количество голосов, но не менее

добушуна ээ болгон талашкер кафедра башчысы кызмат орунуна шайланды деп эсептелет. Кафедра башчысынын ыйгарым укуктары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана локалдык ченемдик актыларына ылайык аныкталат.

Кафедра башчысы кызмат орунуна шайлоого бир же бир нече талашкер катышкан учурда, тизмелик курамдан 2/3 кворуму болгондо, Окмуштуулар кеңешинин катышкан мүчөлөрүнүн эң көп добушун, бирок 50%дин кем эмес добушун ээ болгон талашкер кызмат орунуна шайланды деп эсептелет.

Эгерде талашкерлердин бири да добуштардын зарыл болгон санын албаса, анда эң көп добушка ээ болгон эки талашкердин талашкердиги кайра добуш берүүгө көрсөтүлөт (Окмуштуулар кеңешинин ошол эле жыйынында). Кайра добуш берүүнүн жыйынтыгы Окмуштуулар кеңешинин катышкан мүчөлөрүнүн эң көп добушу менен аныкталат.

11.10. Университеттин ишнин ачык-айкындыгын, көрсөтүлүүчү кызматтардын сапатын, ошондой эле бюджеттен тышкаркы каражаттарды пайдалануунун натыйжалдуулугун жогорулатууга көмөк көрсөтүү максатында Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, ушул Уставга жана локалдык ченемдик актыларга ылайык кошто башкаруучу жана иш алып баруучу орган болуп саналган Көзөмөлтүлүк (камакордук) кеңеши түзүлөт.

11.11. Социалдык өнөктөштүктө кызматкерлердин окутуу университеттин кесиптик бирлиги болуп саналат. Университеттин Кесиптик бирлигинин ишмердүүлүгү “Кесиптик бирликтер жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамы менен жөндөлөт.

11.12. Студенттердин укуктарын ишке ашырууда жана коргоодо студенттердин өкүлү университеттин студенттик кеңеши болуп саналат. Университеттин студенттик кеңеши ишмердүүлүгү “Ыйгым берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамы жана университеттин ректору бекиткен Студенттик кеңеш жөнүндө жобо менен жөндөлөт.

50% голосов присутствующих членов ученого совета при наличии кворума в 2/3 его списочного состава.

В случае, если никто из претендентов не набрал необходимого числа голосов, то кандидатуры двух претендентов, набравших наибольшее количество голосов, выдвигаются на повторное голосование (на этом же заседании ученого совета). Результаты повторного голосования определяются наибольшим количеством голосов присутствующих членов ученого совета.

11.10. В целях содействия повышению качества предоставляемых услуг, прозрачности деятельности Университета, а также эффективности использования внебюджетных средств формируется Попечительский совет, являющийся органом самоуправления и действующий в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, настоящим Уставом и локальными нормативными актами.

11.11. Представителем работников Университета в социальном партнерстве является профессиональный союз Университета. Деятельность Профсоюзного союза Университета регулируется Законом Кыргызской Республики «О профессиональных союзах».

11.12. Представителем студентов Университета в зашите и реализации прав студентов является Студентский совет Университета. Деятельность студенческого совета Университета регулируется Законом Кыргызской Республики «Об образовании» и Положением студенческого совета Университета утвержденный ректором Университета.

11.13. В части образовательной деятельности и учебно-воспитательной работе в Университете может создан Педагогический совет. Деятельность педагогического совета Университета регулируется Законом Кыргызской Республики «Об образовании» и Положением педагогического совета Университета утвержденный ректором Университета.

11.13. Билим берүү ишмердүүлүктө жана окуу-тарбия ишинде университетте Педагогикалык кенеш түзүлүшү мүмкүн. Университеттин педагогикалык кенешинин ишмердүүлүгү "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын мыйзамы жана университеттин ректору бекиткен Педагогикалык кенеш жөнүндө жобо менен жөнгөзөт.

12. Университеттин финансы-чарбалык иши

12.1. Университеттин каржылоо булактары төмөнкүлөр болуп саналат:

- Билим берүү, консултанттык, изилдөө-изилдөө, басма, өндүрүштүк-коммерциялык жана башка мыйзамдуу иштерден түшкөн өздүк, анын ичинде валюталык каражаттар;
- финансы-кредиттик мекемелердин кредиттери;
- инкандар, уюмдар, коомдук фонддор, жеке адамдар (анын ичинде чет өлкөлүк) тарабынан кайтарылса берилген каражаттар;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына каршы келбеген башка булактар саналат.

12.2. Университет өз милдеттемелери, тескөөсүндөгү аяча каражаттары боюнча жооп берет.

12.3. Уставдык иштин камсыз кылуу максатында университетке илчым башкаруу укугунда менчик укугундагы объектилер (имараттар, курулмалар, мүлк комплекстери, жабдуулар, ошондой эле керектөөчүлүк, социалдык, маданий багыттагы башка зарыл мүлктөр) бекитилип берилет.

12.4. Университетке бекитилген менчик объектидери анын ыкчам башкаруусунда болот жана билим берүүдөн тышкары банкка максатта пайдалануу үчүн алынбайт. Университет ишенип берилген мүлктүн сакталышы жана натыйжалуу пайдаланылышы үчүн жоопкерчиликти тартат.

12.5. Жеке жана юридикалык жактар тарабынан берилген, кайрылуулук түрүндө же мурас боюнча берилген аяча каражаттарына, мүлктөргө жана башка менчик объектилерине, анын

12. Финансово-хозяйственная деятельность Университета

12.1. Источниками финансирования Университета являются:

- собственные средства, в том числе валютные, от образовательной, консультативной, научно-исследовательской, издательской, производственно-коммерческой и другой законной деятельности;
- кредиты финансово-кредитных учреждений;
- средства, предоставляемые безвозмездно предпрятиями, организациями, общественными фондами, частными лицами (в том числе иностранными);
- другие источники, не противоречащие законодательству Кыргызской Республики.

12.2. Университет отвечает по своим обязательствам, находящимся в его распоряжении денежными средствами.

12.3. В целях обеспечения уставной деятельности за Университетом на праве оперативного управления закрепляются объекты права собственности (знания, сооружения, имущественные комплексы, оборудование, а также иное необходимое имущество потребительского, социального, культурного назначения).

12.4. Объекты собственности, приобретенные за Университетом, находятся в его оперативном управлении и не подлежат изъятию для использования в иных, кроме образованных целях. Университет несет ответственность за сохранность и эффективное использование вверенного имущества.

12.5. Университету принадлежат права собственности на денежные средства, имущество и иные объекты собственности, переданные ему физическими и юридическими лицами в форме дара, пожертвования

ипинин жыынттыгы болгон интеллектуалдык жана чыгармачылык эмгектин продуктуна, ошондой эле университеттин жеке ишинен кирешелерге жана үстүл кирешелерге алынган менчик объекттерине болгон менчик укугу университетке таандык.

12.6. Университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык анын ыкчам башкаруусуна берилген бардык мүлктү өз алдынча пайдаланат.

12.7. Университетке түшкөн бардык каражаттар анын кирешелери болуп эсептелет жана эмгек акы толгоого, окуу процессин жана илимий изилдөөлөрдү камсыздоо үчүн материалдык, техникалык жана окуу-методикалык базаны өнүктүрүүгө пайдаланылат.

12.8. Университет өзүнүн каражаттарын, анын ичинде университеттин кызматкерлеринин эмгек акысын толгоого жана материалдык өбөлгөлөөгө багытталган үлгүнүн пайдалануу багытын жана тартибин өзү алдынча аныктайт, окуп жаткандарды жана кызматкерлерди социалдык колдоо боюнча чараларды иштеп чыгат жана нинке ашырат. Атап айтканда, университеттин кызматкерлеринин турак жай жана социалдык-тиричилик нарктарын жакшыртууну (социалдык багыттыгы объектилердин, социалдык турак-жай ж.б. курууну) жүзөгө ашырат.

12.9. Бардык категориядагы кызматкерлерге материалдык өбөлгөлөөнүн жана материалдык жардамдын өткөмдөрү университет тарабынан болгон каражаттардын чегинде өз алдынча белгиленет. Мында боним берүү уюмдарынын кызматкерлеринин мамлекеттик тарифтик ставкалары (окутуучулардын эмгек акысынын саат боюнча ставкалары, кошумча акылар жана үстөктөр) жана кызматтык мааналары минималдык катары пайдаланылат.

12.10. Материалдык-техникалык базаны өнүктүрүү университет тарабынан өздүк жана тартылган каражаттардын эсебинен өз алдынча жүргүзүлөт. Жабдууларды сатып алууга, капиталдык өңдөө иштерине кетүүчү чыгымдардын өлчөмдөрү университет тарабынан өз алдынча, лимиттерди белгилебестен, университеттин белгиленген

ипи по записанию, на продукты интеллектуального и творческого труда, являющиеся результатом его деятельности, а также на доходы от собственной деятельности Университета и приобретенные на эти доходы объекты собственности.

12.6. Университет самостоятельно использует все имущество, переданное в его оперативное управление и соответствия с законодательством Кыргызской Республики.

12.7. Все средства, поступающие в Университет, считаются его доходами и используются на оплату труда, на развитие материальной, технической и учебно-методической базы, для обеспечения учебного процесса и научных исследований.

12.8. Университет самостоятельно определяет направления и порядок использования своих средств, в том числе до то, направляемую на оплату труда и материальное стимулирование работников Университета, распределяет и реализует меры по социальной поддержке обучающихся и сотрудников. В частности, на улучшение жилищных и социально-бытовых условий жизнедеятельности сотрудников Университета (строительство объектов социального назначения, социального жилья и т.д.).

12.9. Размеры материального стимулирования и материальной помощи всем категориям работников устанавливается Университетом самостоятельно в пределах имеющихся средств. При этом государственные тарифные ставки (ставки почасовой оплаты труда преподавателей, доцентов и ассистентов) и должностные оклады работников обязательных организаций используются как минимальные.

12.10. Развитие материально-технической базы осуществляется Университетом самостоятельно за счет собственных и привлеченных средств. Размеры расходов на приобретение оборудования, капитальный ремонт определяются Университетом самостоятельно, без установления лимитов, исходя из имеющейся потребности и наличия финансовых средств, в пределах, утвержденных в установленном порядке смет доходов и расходов Университета.

тартыпте бекитилген кирешелер жана чыганаалар сметаларынан четинде, финансы каражаттарында керектөөлөрүө жана алардын болушунда жараша аныкталат.

12.11. Университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белдигенеси тартыпте кайрымдуулук иш-чараларын, аукциондорду жана башка ушул сыяктуу формалдыгы нитерди жүргүзө алат.

12.12. Университеттин акча каражаттарын сактоо жана эсептик, кредиттик жана кассалык операциялардын бардык түрлөрүн жүргүзүү үчүн банк жана башка кредиттик (аны ичинен валюталык) мекемелерде эсептери бар.

12.13. Университет көрсөткөн билим берүү кызматтарына акы толгоо утуттук валютала, университеттин кассасына нактадай төлөө же университеттин банк эсепине акча каражаттарын которуу аркылуу жүргүздүлөт.

12.14. Окуу үчүн акы төлөөнүн өлгөмү окуу жылына кирешелер жана чыганаалар сметасынын негизинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык аныкталат. Университет көрсөткөн акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарына тарифтеринин преискуруалты, ошондой эле кирешелердин жана чыганаалардын сметасы университеттин ректору тарабынан бекитилет. Акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарына тарифтердин экономикалык негиздемеси болуп университеттин тийиштүү кызмат көрсөтүүлөрдү алкарууда негизделген чыганааларынын базасында аныкталуучу өзгүлүк наркы эсептелет.

12.15. Акы төлөнүүчү билим берүү иши ишкердик катары каралбайт, андан алынтан киреше толук көлөмдө билим берүү процессин камсыздоо боюнча чыганааларды жабдууга жумшалат.

12.16. Финансы каражаттарын пландоонун, бөлүштүрүүнүн жана пайдалануунун ачык-айкындуулугун жогорку деңгээлде камсыздоо максатында университетте Финансы комитети түзүлөт жана иштейт.

12.11. Университет может проводить в порядке установленном законом Кыргызской Республики, благотворительные мероприятия, аукционы и другие аналогичные формы деятельности.

12.12. Университет имеет счета в банковских и других кредитных учреждениях (в том числе и валютные) для хранения денежных средств и осуществления всех видов расчетных, кредитных и кассовых операций.

12.13. Оплата образовательных услуг, оказываемых Университетом, производится в национальной валюте путем наличной оплаты в кассу Университета или зачисления денежных средств на банковский счет Университета.

12.14. Размер платы за обучение определяется в соответствии с законодательством Кыргызской Республики на основании сметы доходов и расходов на учебный год. Преискураит тарифов на платные образовательные услуги, оказываемые Университетом, а также сметы доходов и расходов утверждаются ректором Университета. Экономическим обоснованием тарифов на платные образовательные услуги является их себестоимость, определяемая на базе обоснованных затрат Университета на выполнение соответствующих услуг.

12.15. Платная образовательная деятельность не рассматривается как предпринимательская деятельность, и получаемый от нее доход в полном объеме идет на возмещение затрат по обеспечению образовательного процесса.

12.16. В целях обеспечения максимальной прозрачности и гласности планирования, распределения и использования финансовых средств в Университете создается и действует Финансовый комитет.

12.17. Организация работы Финансового комитета регламентируется соответствующим Положением о Финансовом комитете Университета, утвержденным ректором Университета.

12.18. Для достижения уставных целей Университет вправе вести предпринимательскую деятельность, не запрещенную законодательством Кыргызской Республики и Уставом Университета.

- 12.17. Финансы комитетинин ишпи университеттин ректору тарабынан бекитилип университеттин Финансы комитети жөнүндө тиешилүү жобо менен регламенттелет.
- 12.18. Усталдык максеттерга жетүү үчүн университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдары жана университеттин Усталы менен тылоу салындаган ишкерликти жүргүзүүтө укуктуу.
- 12.19. Университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык бухгалтердик эсепти жана отчеттуулукту жүргүзөт.
- 12.20. Университетте бухгалтердик отчеттун маалыматтарынын аныктыгы үчүн жооптуу адамдар жана университеттин менчигин уурдоону жашыруу максатында отчетторду бурмалоого жол берген тукумдук бөлүмдөрдүн жетекчилери Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган жоопкерчиликке тартылышат.

13. Эл аралык иш

- 13.1. Университет багталгыч, орто, жогорку, ЖОЖдон кийинки жана кошумча кесиптик билим берүү, илимий, илимий-техникалык, окутуучулук жана башка иштер жагында эл аралык кызматташтыкты Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, ошондой эле эл аралык келишимдерге ылайык төмөнкүлөр аркылуу жүргүзөт:
- студенттерди, магистранттарды, аспиранттарды, докторанттарды, базалык докторанттарды (Phd/профиль боюнча) педагогикалык жана илимий кызматкерлерди эки жана көп тараптуу жиберүү программаларына катыштуруу;
  - чет өлкөлүк студенттерди, магистранттарды, аспиранттарды, докторанттарды жана базалык докторанттарды (Phd/профиль боюнча) окутуу;
  - университеттин студенттерин, магистранттарын, аспиранттарын, докторанттарын жана базалык докторанттарын (Phd/профиль боюнча) чет өлкөгө окууга жана стажировкага жиберүү;

12.19. Университет осушествляет бухгалтерский учет и отчетность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

12.20. Лица, ответственные в Университете за достоверность сведений бухгалтерской отчетности, и руководители структурных подразделений, допустившие искажения отчетности с целью сокрытия хищений собственности Университета, несут ответственность, предусмотренную законодательством Кыргызской Республики.

13. Международная деятельность

- 13.1. Университет осуществляет международное сотрудничество в области начального, среднего, высшего, послевузовского и допоници-тельного профессионального образования, научной, научно-техниче-ской, преподавательской и иной деятельности в соответствии с зако-нодательством Кыргызской Республики, а также международными договорами посредством:
- участия в программах двустороннего и многостороннего обмена студентами, магистрантами, аспирантами, докторантами, базовыми докторантами (Phd/по профилю) педагогическими и научными ра-ботниками;
  - обучения иностранных студентов, магистрантов, аспирантов, док-торантов и базовых докторантов (Phd/по профилю);
  - направления студентов, магистрантов, аспирантов, докторантов и базовых докторантов (Phd/по профилю) Университета для обучения и стажировки за границу;
  - направления преподавателей, научных сотрудников и иных работ-ников Университета за рубеж.

- Университеттин окутуучуларын, илимий кызматкерлерин жана башка кызматкерлерин чет өлкөгө жиберүү;
  - биргелепкен илимий изилдөөлөрү, ошондой эле конгресстерди, конференцияларды, симпозиумдарды жана башка иш-чараларды өткөрүү;
  - эл аралык ассоциациялардын жана уюмдардын ишине катышуу;
  - баштагыч, орто, жогорку, ЖОЖдон кийинки жана кошумча кесиптик билим берүүнү жакшыртуунун эл аралык программаларына катышуу;
  - эл аралык кызматташтыктын банкка түрдөрүнө катышуу.
- 13.2. Университетте чет мамлекеттердин жарандарына даардоо, кайра даардоо жана квалификациясын жогорулатуу, университеттин кызматкерлеринин чет өлкөгө окутуучулук жана ишм-изилдөө иштери Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жана мамлекеттер аралык макулдашуулардын, чет мамлекеттердин билим берүүнү банккаруучу тийиштүү органдарынын ортосундагы макулдашуулардын, ошондой эле университеттин чет өлкөлүк юридикалык жактар, анын ичинен окуу жайлар же чет өлкөлүк жарандар менен түзүлгөн келишимдеринин негизинде ишке ашырат.
- 13.3. Университет төмөнкүлөргө укуктуу:
- өкмөттүк эмес эл аралык уюмдарга кирүүтө;
  - чет өлкөлүк өнөктөштөр менен биргелишип иштөө жөнүндө келишимдерди түзүүтө;
  - чет өлкөлүк өнөктөштөрдүн катышуусу менен билим берүүчү түзүмдүк бөлүмдөрдү, борборлорду, лабораторияларды, техникаларды жана башка бөлүмдөрдү түзүүтө;
  - эл аралык билим берүү ассоциацияларына жана консорциумдарга катышууга;
  - ар кандай булактардын эсебинен каржылануучу эл аралык билим берүү жана инвестициялык долбоорлорго катышууга.

14. Корутуучу жоболор

- проведение совместных научных исследований, а также конгрессов, конференций, симпозиумов и других мероприятий;
  - участия в деятельности международных ассоциаций и организаций;
  - участия в международных программах совершенствования начального, среднего, высшего, послевузовского и дополнительного профессионального образования;
  - участия в других видах международного сотрудничества.
- 13.2. Подготовка, переподготовка и повышение квалификации граждан для иностранных государств в Университете, преподавательская и научно-исследовательская деятельность работников Университета за рубежом осуществляются в соответствии с законодательством Кыргызской Республики и на основе межгосударственных соглашений, соглашений между соответствующими органами управления образования иностранных государств, а также договоров, заключенных Университетом с иностранными юридическими лицами, в том числе учебными заведениями, или иностранными гражданами.
- 13.3. Университет имеет право:
- вступать в неправительственные международные организации;
  - заключать с иностранными партнерами договоры о совместной деятельности;
  - создавать с участием иностранных партнеров образовательные структурные подразделения, центры, лаборатории, техникумы и другие подразделения;
  - участвовать в международных образовательных ассоциациях и консорциумах;
  - участвовать в международных образовательных и инвестиционных проектах, финансируемых за счет средств различных источников.

14. Заключительные положения

14.1. Устав жана ая кыргыздүүчү өзгөртүүлөр менен толуктоолор университеттин ректорунун сунушу боюнча Кыргыз Республикасынын билим берүү жайындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан бекетилет.

14.2. Университет Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кайра уюштурулат жана өз ишин токтотот.

Ош мамлекеттик университетинин ректору
ф.-м.и.с. доцент:

К.Г. Кожорбеков

14.1. Устав и вносимые в него изменения и дополнения утверждаются уполномоченным государственным органом в области образования Кыргызской Республики по представлению ректора Университета.

14.2. Университет реорганизуется и прекращает свою деятельность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

Ректор Ошского государственного университета,
к.ф.-м.и.с. доцент:

Кожорбеков К.Г.

